

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra filosofie a religionistiky

Bakalářská práce

**PROJEVY ANTISEMITISMU PO ROCE 2000 V ČESKÉ REPUBLICE NA
ZÁKLADĚ VÝROČNÍCH ZPRÁV O ANTISEMITISMU**

Vedoucí práce: PhDr. Jan Samohýl, Th.D

Autor práce: Barbora Wernerová

Studijní obor: Humanistika

Ročník: 3.

2013

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Dne: 15. 12. 2012

Podpis studenta

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Janu Samohýlovi, Th.D, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Poděkování patří i PhDr. Leo Pavlátovi a paní Gabriele Jiráskové za pomoc a poskytnutí Výročních zpráv o projevech antisemitismu.

Obsah

Úvod	6
1 Antisemitismus.....	8
1.1 Vymezení antisemitismu	8
1.2 Motivy antisemitismu.....	11
1.2.1 Křesťanský antijudaismus.....	11
1.2.2 Ekonomický antisemitismus	16
1.2.3 Rasový antisemitismus.....	17
2 Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice.	23
2.1 Výroční zprávy.....	23
2.2 Kategorie antisemitských incidentů	24
2.2.1 Fyzický útok na osoby a majetek.....	24
2.2.2 Vyhrožování a obtěžování	25
2.2.3 Antisemitské texty a vyobrazení	25
2.2.4 Antisemitské weby a diskusní fóra	26
2.3 Konkrétní případy antisemitismu.....	26
2.3.1 Případy fyzických útoků od roku 2004 do roku 2011.....	26
2.3.2 Případy útoků na majetek od roku 2004 do roku 2011	28
2.3.3 Případy vyhrožování a obtěžování od roku 2004 do roku 2011	29
2.3.4 Případy antisemitských projevů v médiích a literatuře od roku 2004 do roku 2011	34
2.4 Nový antisemitismus.....	41
2.4.1 Vymezení nového antisemitismu	41

2.4.2 Popírání holocaustu.....	43
2.4.3 Antisionismus.....	44
Závěr	46
Seznam použité literatury:	48
Seznam použitých internetových zdrojů:.....	49
Přílohy.....	51
Abstrakt.....	60

Úvod

Toto téma jsem si vybrala z důvodu mého dlouhodobého zájmu o problematiku antisemitismu, a proto jsem se rozhodla, že v případě této práce se zaměřím na Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice, které připravuje Středisko bezpečnosti Židovské obce v Praze společně s Fórem proti antisemitismu při Federaci Židovských obcí. Cílem zpráv je poskytnout ucelený obrázek o stavu antisemitismu v daném roce a předvídat vývoj do budoucna. Výroční zprávy mapují antisemitské projevy na území České republiky, a proto by jim měla být věnována větší pozornost. Zprávy srovnávají trendy projevů antisemitismu s předchozími roky.¹

Výroční zprávy jsou rozděleny do několika částí. První z nich tvoří seznam antisemitských incidentů. Tyto antisemitské incidenty jsou rozděleny do kategorií, kterým věnuji celou kapitolu z důvodu návaznosti na konkrétní případy, které by nešly identifikovat bez těchto kategorií. Mezi kategorie patří fyzické útoky na osoby a majetek, vyhrožování a obtěžování, antisemitské texty a vyobrazení a antisemitské weby a diskusní fóra. Budu se snažit porovnat počty útoků v jednotlivých letech a analyzovat jejich charakter. Ráda bych poukázala, v jakém roce vzrostly či byly v útlumu konkrétní případy antisemitských incidentů.

V první kapitole se budu snažit nastínit definice antisemitismu, na jejichž základě zpráva vyhodnocuje popsané incidenty, jako antisemitské. Jednou z nejdůležitějších definic antisemitismu je definice vydaná Fundamentals Rights Agency – Agentura Evropské unie pro základní práva se zkratkou FRA. Koordinační fórum pro boj

¹ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he

s antisemitismem, se kterým středisko bezpečnosti spolupracuje, se řídí podobnou definicí. Definice FRA vymezuje i konkrétní projevy antisemitismu. Antisemitismus se neobjevil až s druhou světovou válkou, ani s druhou světovou válkou neskončil, a proto je nezbytné si také nastínit motivy antisemitismu, které vznikaly na základě stereotypů. Budu se snažit tyto stereotypy stručně představit, abychom si udělali ucelený obrázek o vzniku antisemitismu vůbec.

Nejdříve se tedy budu věnovat historickému pojetí antisemitismu, protože bez základního nástínu nelze problém antisemitismu pochopit. Častým omylem je chápání antisemitismu pouze v souvislosti s 2. světovou válkou a událostmi, které jí předcházely. Přesto mnoho ze stereotypů bylo poté využito k pokusu o nacistické vyhlazení židovského národa.

V poslední části této práce, bych ráda nastínila a stručně popsala nový antisemitismus a jeho projevy. K této části práce mi posloužila kniha Jana Charvátka *Současný politický extremismus a radikalismus* a Výroční zpráva za rok 2011. Jedná se o novou formu antisemitismu, jako je popírání práva na existenci státu Izrael a popírání holocaustu. Budu čerpat zejména z odborných knih, které se zabývají problémem antisemitismu. Zejména k historické části mé práce mi posloužila kniha od *Alžběty Drexlerové Jákob a Ezau na cestě k smíření?* Dále jsem také čerpala ze sborníku přednášek FF UK v Praze *Židé v novodobých dějinách*, který mi posloužil ke zpracování historických faktů. Při zpracování kapitoly o ekonomickém antisemitismu jsem čerpala z práce doc. Dr. Štefana Danicsa a Mgr. Tomáše Kamína *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Ke zpracování podkapitoly rasového antisemitismu mi posloužila zejména kniha Raplha Georgeho Reutha *Hitlerova nenávisť vůči Židům*, klišé a skutečnost a také kniha „*Židovská menšina v dějinách*“, kterou uspořádali Bernd Martin a Ernst Schulin. Ke zpracování druhé kapitoly mi posloužily zejména Výroční zprávy o antisemitismu od roku 2004 do roku 2011 připravované Střediskem bezpečnosti Židovské obce v Praze a Tiskové zprávy Fóra proti antisemitismu při Federaci Židovských obcí.

Cílem práce je představit konkrétní případy antisemitismu v České republice a poukázat na důležitost Výročních zpráv o projevech antisemitismu. Dále je cílem práce stručně a srozumitelně představit historicky hlavní stereotypy, na jejímž základě se antisemitismus vyvíjel.

1 Antisemitismus

1.1 Vymezení antisemitismu

Jako první se buduje potřeba definovat pojem **antisemitismus**. Obecně se antisemitismus popisuje prostě jako nepřátelství nebo zaujetí vůči Židům, existují i jiné definice. Filosofický slovník uvádí definici antisemitismu takto: „*antisemitismus je označení sekularizovaného a ideologicky podbarveného antijudaismu, které historicky pramení z Nového zákona. Ideovou příčinou protižidovských předsudků je tradiční, teologicky legitimované křesťanské nepřátelství vůči Židům.*“² Tato definice se opírá zejména o křesťanský antijudaismus, jako jeden z antisemitských stereotypů. Ředitel Židovského muzea v Praze pan doktor Leo Pavlát o antisemitismu říká: „*antisemitismus je sociální patologie. Je to virus, který je nesmírně rezistentní a stává se imunní a může se znovu projevat, stejně tak jako nemoc.*“³ Tato definice antisemitismu odpovídá na otázku, proč antisemitismus nezmizel s 2. světovou válkou. Vytvářejí se stále nové důvody k nenávisti. Historické stereotypy antisemitismu jsou natolik zakořeněné, že ještě dnes na nich mohou být stavěny nové projevy antisemitismu.

Velmi významným krokem v boji proti antisemitismu se v roce 2006 stalo přijetí a mezinárodní uznání definice antisemitismu definované Agenturou základních práv EU

² *Filosofický slovník*. 1. vyd. Olomouc: FIN, 1995. ISBN 80-7182-014-8.

³ PAVLÁT, PhDr. Leo. *Antisemitismus* [online]. [cit. 2013-03-08]. Dostupné na WWW: <http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/dotekyviry/_zprava/54205 >

se zkratkou „FRA“, bývalého monitorovacího centra rasismu a xenofobie EU se zkratkou „EUMC“. Definice představuje tradiční formy antisemitismu, tak formy tzn. nového antisemitismu.⁴ Obdobnou definicí se řídí také Coordinating Forum for Combating Anti-Semitism – Koordinační fórum pro boj s antisemitismem se zkratkou „CFCA“⁵. Dle této definice lze za antisemitismus považovat: „*takový způsob vnímání Židů, který lze vyjádřit jako nenávisť vůči nim. Slovní a fyzické projevy antisemitismu mohou být zaměřeny proti židovským i nežidovským osobám nebo jejich majetku, proti institucím židovské komunity a náboženským zařízením. Podobné projevy mohou být naměřeny také proti státu Izrael – antisemitský charakter mají, pokud je stát Izrael napadán jako představitel židovské pospolitosti. Antisemitismus běžně obviňuje Židy ze spiknutí s cílem poškodit lidstvo a je často používán k obviňování Židů z aktuálních problémů. Antisemitismus se objevuje v mluveném slovu, v textech, vyobrazeních i v dalších aktivitách, kde využívá zlomyslné stereotypy záporné charakteristické vlastnosti Židů.*“⁶

Pojem antisemitismus byl vymyšlen německým novinářem Wilhelmem Marrem⁷ v roce 1879. Marr pojem antisemitismus značně zpopularizoval, protože chtěl snížit emoce, které vyvolával starší termín zvaný „Judenhass“ neboli nenávisť k Židům. Říkal, že by se Židům neměla dávat vina za smrt Ježíše Krista, ani za údajné rituální vraždy,

⁴ Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ, *Tisková zpráva o antisemitismu za rok 2006*, Praha. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/tiskova-zprava-fpa-pro-rok-2006.pdf> >

⁵ CFCA - je izraelské fórum, které sbírá informace o antisemitských incidentech z různých zdrojů z celého světa.

⁶ ŽIDOVSÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he >

⁷ Wilhelm Marr – byl německý antisemitský spisovatel, který v roce 1879 založil „Antisemitskou ligu“.

ale za jejich „židovského ducha“. „Ducha“, který napadá německou kulturu. Německý novinář Wilhelm Marr se tedy oprostil od tradičních středověkých stereotypů a přešel k modernější formě antisemitismu. Údajně první, kdo slovo antisemitismus použil, byl v roce 1860 židovský učenec Moritz Steinschneider⁸, který toto slovo používal jako synonymum k rasovým předsudkům.

Skupinová nenávist vůči lidem židovského původu nebo vyznání nás doprovází celými dějinami. Antisemitismus může mít více podob, které se během let mění, podle situace ve společnosti. Nejčastěji se antisemitismus projevoval při ekonomických či jiných krizích, které dopadaly na společnost. Jelikož Židé neměli svůj vlastní stát, byli často vystaveni diskriminaci a byli považováni za cizince, okupující danou zemi.

Můžeme tedy říct, že antisemitismus byl založen na rasovém základě. S ekonomickým a společenským úspěchem Židů stoupaly i antisemitské nálady ve společnosti. Zejména v době růstu nacionalismu se obnovovaly stereotypy, které byly ve společnosti hluboce zakořeněny. Antisemitismus nezmizel s 2. světovou válkou, ale pouze se změnila jeho podoba. Stále jsou vytvářeny nové projevy antisemitismu, které úzce souvisí se vznikem státu Izrael⁹ v roce 1948 a s tzv. Osvětimskou lží¹⁰. Novému antisemitismu se budu ještě podrobněji věnovat v další části práce.

⁸ Moritz Steinschneider – byl český bibliograf a orientalista narozený 30. března 1816 v Prostějově. Byl to právě on, kdo poprvé použil slovo „antisemitismus“.

⁹ Stát Izrael – vyhlásil nezávislost 14. května 1948, vzniku státu předcházely spory, které trvají dodnes. V roce 1947 OSN – Organizace spojených národů schválila rozdělení Mandátu Palestina na dva státy arabský a židovský. Od té doby trvá mezi Izraelem a sousedními arabskými zeměmi konflikt, který vyústil v několik válek, násilí trvajících dodnes.

¹⁰ Osvětimská lež – neboli popírání holocaustu. V židovském světě se pro holocaust vžilo slovo Šoa – což v hebrejštině znamená zničení, pohromu, vichřici. V mnoha státech je popírání holocaustu trestním činem. Popírači holocaustu se často odvolávají na historický revizionismus – z lat. re-videre – znovu prohlédnout či ověřit.

1.2 Motivy antisemitismu

Jelikož hlavním tématem této práce jsou **Výroční zprávy** o projevech antisemitismu, nebudu se této části věnovat do hloubky, ale jen se pokusím stručně nastínit motivy antisemitismu. Když hovoříme o motivech antisemitismu, tak nejdříve musíme poukázat na rozdíl mezi křesťanským antijudaismem a antisemitismem. Antijudaismus byl zaměřený především proti náboženskému vyznání. Židé byli odsuzováni za neuznání Ježíše Krista za mesiáše. Nejednalo se tedy o rasový nebo politický problém, ale problém byl v náboženské odlišnosti. Židé byli kolektivně obviňováni ze smrti Ježíše Krista a toto tvrzení se stalo hlavním argumentem náboženského antijudaismu. Ještě dnes se objevují antisemitské postoje a Židé jsou především v silně věřících zemích považováni za bohovrahy. Průzkum z roku 2005 společností ADL¹¹ ukazuje, že například v Polsku na otázku zda Židé jsou, zodpovědní za smrt Ježíše Krista odpovědělo celých 39%, že souhlasí. Náboženský antijudaismus je jeden z nejdéle přetrvávajících stereotypů.

1.2.1 Křesťanský antijudaismus

Jeden z prvních, kdo obvinil Židy z bohovraždy, byl biskup Melitos v Sardinii ve 2. století. Židé byli spojováni se silami zla a s démony. Jeden z největších stereotypů byl mýtus o dvou bozích. Židovský bůh byl plný hněvu, zloby a zla a naproti tomu Bůh křesťanský byl Bůh plný něhy, milosrdenství a lásky. Tyto ideály Bohů se postaraly o přesné rozdělení a vhození Židů do strany zla. Vynořil se i mýtus o Antikristovi, který bude lákat a svádět křesťany ze správné cesty. Židé byli přirovnáváni k různým zvířatům a není divu, že mezi nejpoužívanější srovnání, bylo srovnání s vepřem pro jeho vzhled a zápach. Naproti zápachu vepře byla postavena vůně svátosti. Mezi další

¹¹ Anti-Defamation League - tato organizace založena v roce 1913 bojuje proti antisemitismu a všem formám fanatismu, hájí demokratické ideály a chrání občanská práva.

zvířata, ke kterým byli Židé přirovnáváni, byl hmyz. Dalším problémem pro společnost byla jakási židovská „nadřazenost“. Ovšem je rozdíl mezi „nadřazeným“ a „odděleným“. Židé totiž sebe sami vnímají, jako národ „oddělený“, jako národ, který dostal určitý úkol, oproti jiným. Nejedná se tedy ani o žádnou nadřazenost, ale Židé tento úkol berou jako poctu či dar, ale na straně druhé jsou si Židé vědomi velkou obětí a zkouškami, které je provází celými dějinami. Židé byli postupně vylučováni z politického a sociálního života. Na Židy byl tímto vytvářen psychický nátlak, byli vehnání na úplný okraj společnosti. V roce 324 za vlády Konstantina se křesťanství stalo oficiálním náboženstvím.¹² Roku 438 vyšel Theodosiův kodex¹³, kde byl judaismus označován za zločinné, infekční náboženství.¹⁴ Roku 534 jsou Židé klasifikováni, jako občané druhého řádu, což bylo součástí Justiniánova kodexu¹⁵. Zde byl také poprvé vysloven zákon o zákazu sexuálního styku mezi Židy a křesťany. Židé nesměli stavět synagogy a nesměli mít postavení ve veřejných úřadech. Objevily se pomluvy o rituálních vraždách. Vůbec poprvé se obvinění Židů z rituálních vražd objevilo roku 1144 v anglickém Norwichi.¹⁶ Křesťanský chlapec William, který sloužil

¹² Srov. VEBER A KOLEKTIV, Doc. PhDr. Václav a PhDr. Leo PAVLÁT. *Židé v novodobých dějinách: Soubor přednášek na FF UK*. Karolinum, nakladatelství Univerzity Karlovy, Praha, 1997. Seminář východoevropských dějin při ústavu světových dějin FF UK v Praze. ISBN 80-7184-423-4, str. 131.

¹³ Codex Theodosianus – je sbírka zákonů z období pozdní antiky. Vydal ho východořímský císař Theodosius II., za spoluvlády západořímského císaře Valentiniána III. Jedná se o důležitou kodifikaci celého tehdejšího práva. Kodex má 16 knih, skládající se z titulů, které chronologicky uvádějí císařské konstituce od císaře Konstantina Velikého až po samotného Theodosia.

¹⁴ Srov. Tamtéž: str. 131.

¹⁵ Flavius Petrus Sabbatius Iustinianus známý spíše, jako Justinián I. byl východořímským císařem, který vládl od roku 527, až do své smrti. Římské právo se stávalo nepřehledným a vzájemně si odporující, a tak před završením svého prvního roku vládnutí Justinián ustanovil desetičlennou komisi právníků, kteří se měli, podíleli na rozsáhlých legislativních změnách. Dne 7. dubna 529 komise zveřejnila sbírku všech platných císařských zákonů, nařízení známou, jako Codex Iustinianus, jež svým rozsahem předčil dřívější kodex Theodosianus.

¹⁶ Srov. DREXLEROVÁ, Alžběta. *Jákoab a Ezau na cestě ke smíření: Dějiny židovsko-křesťanských vztahů*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2335-7, str. 74.

v židovské domácnosti, v době Velikonoc zmizel.¹⁷ Tento jediný zločin vedl k obvinění Židů ze dvou různých, ale vzájemně spojených prohřešků – rituální vraždy a rituální manipulace s lidskou krví.¹⁸ Židé byli obviňováni z vražd křesťanských dětí a používání jejich krve, jako přísady do nekvašených pesachových chlebů. Měli přidávat křesťanskou krev do pesachového vína a užívat ji k magickým praktikám. Obviňování Židů z rituálních vražd patří mezi nejstarší a nejsilnější protižidovské pomluvy. Jednou z tradičních věcí ve světě Židů je košer strava, která absolutně odmítá veškerou krev. Židům byly vyčítány jejich odlišné zvyky, jako například zapálení panáka, představujícího Hamana.¹⁹ Dále Židé byli obviněni z trávení studní a s úmyslného šíření moru. Papež Klement VI. zasáhl a hájil je s argumentem, že i oni sami jsou přeci oběťmi moru.²⁰ K označení Židů v románských zemích se používalo žluté kolečko na oděvu, v německých zemích museli Židé nosit žlutý klobouk.²¹ Židi byli považováni za vykořisťovatele společnosti. Papež Řehoř IV. v roce 1239 nařizuje pálení židovských knih, a to i knih náboženských, jako byl Talmud. Židé se stali majetkem panovníka, u kterého si za určitý obnos koupili ochranu. Ochrana byla velmi nejistá a často ani neplatila.²² Určitá nařízení se změnila v zákony, a tím byla persekuce uzákoněna, v českých zemích bylo v roce 1254 Přemyslem Otakarem II. vydáno *Statuta*

17 Srov. Tamtéž: str. 74.

18 Srov. JOHNSON, Paul. *Dějiny židovského národa*. 1. vyd. Praha: Alexandra Tomského ROZMLUVY, 1995. ISBN 80-85336-31-6, str. 205.

19 Tento zvyk se prováděl na židovský svátek Purim. Haman podle knihy Ester, která se na tento svátek čte, měl usilovat o vyhlazení Židů.

20 Srov. DREXLEROVÁ, Alžběta. *Jákob a Ezau na cestě ke smíření: Dějiny židovsko-křesťanských vztahů*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2335-7, str. 64.

21 Srov. VEBER A KOLEKTIV, Doc. PhDr. Václav a PhDr. Leo PAVLAT. *Židé v novodobých dějinách: Soubor přednášek na FF UK. Karolinum*, nakladatelství Univerzity Karlovy, Praha, 1997. Seminář východoevropských dějin při ústavu světových dějin FF UK v Praze. ISBN 80-7184-423-4, str. 131.

22 Srov. VEBER A KOLEKTIV, Doc. PhDr. Václav a PhDr. Leo PAVLAT. *Židé v novodobých dějinách: Soubor přednášek na FF UK. Karolinum*, nakladatelství Univerzity Karlovy, Praha, 1997. Seminář východoevropských dějin při ústavu světových dějin FF UK v Praze. ISBN 80-7184-423-4, str. 132.

*Judaeorum*²³, které se stalo vzorem pro příští židovské zákonodárství u nás.²⁴ Křesťané byli přesvědčeni, že jediné co může Židy zachránit je křest, ale i tak se objevili pochybnosti, zda je vůbec možné Židy „napravit“. Do 15. století byla společnost přesvědčena, že křtem se Žid může očistit a může být zachráněn. Tyto představy ale moc dlouho nevydržely a za krátkou dobu ve Španělsku zazněly první pochybnosti o „očistění“ či „zlepšení“ Židů. Židé byli bráni za nepolepšitelné a zcela ztracené a to bez ohledu na to či byli nebo nebyli pokřtěni. Hlavní cíl těchto pomluv měl být takový, aby se Židé zbavili své víry, tradic a přijali většinovou kulturu. V 17. století se objevila legenda o bludném Židovi jménem Ahasver, který měl, dokazovat zbloudilost židovského národa a nezařazení se do běžného života. V křesťanské tradici se protižidovské postoje objevovaly v divadelních hrách i v umění samotném. Výjimkou nebyly sochy zobrazující starého muže s berlou, který je přirovnáván ke „staré“ Izraeli. Do 18. století ve Španělsku bylo nařízeno zkoumat rodokmen až do sedmé generace.²⁵ Tímto stylem se inspirovali nacisté při formování Norimberských zákonů. Nové **antijudaistické** tendence přinesly i reformace v čele s Martinem Lutherem. Luther přišel s vidinou, že když se Židé vzdají své víry a přestoupí na jejich „správné“ náboženství bude vše vyřešeno, ale Židé nepřijímali jinou pravdu a to je jeden z faktů, který zasáhl jak Luthera, tak celou společnost natolik, že snaha a možná i náklonnost z Lutherovy strany se proměnila v čirou nenávist. Luther chtěl začít pálit židovské knihy a vypalovat synagogy. Chtěl, aby Židé žili jako otroci. Svou nenávist vylíčil ve

23

Jedná se o nejzásadnější právní předpis, jenž reguloval právní postavení Židů v českých zemích ve středověku. Privilegium, které Židy stavělo do pozice, *servi camerae* (služebníků komory) – spadali pod jurisdikci panovníka, jenž jim poskytoval právní ochranu a jemuž byli povinni platit daně. Dokument též stanovil pravidla pro židovské zastavárství.

24 Srov. VEBER A KOLEKTIV, Doc. PhDr. Václav a PhDr. Leo PAVLAT. *Židé v novodobých dějinách: Soubor přednášek na FF UK. Karolinum*, nakladatelství Univerzity Karlovy, Praha, 1997. Seminář východoevropských dějin při ústavu světových dějin FF UK v Praze. ISBN 80-7184-423-4, str. 132.

25 Srov. Tamtéž: str. 135.

své publikaci *O židech a jejich lžích*.²⁶ Ani renesance nic na protižidovských postojích nezměnila. Osvícenství, jakožto směr odmítající katolicismus se Židy zprvu sympatizovalo právě z důvodu své nevraživosti vůči katolicismu. Využili Židy jako důkaz pro boží omyl, ale i přesto bylo po Židech opět vyžadováno zřeknutí se tradic a náboženského života. Rok 1789 byl rok francouzské revoluce, která přichází s emancipací Židů. Ovšem probíhá v duchu, že člověk, jako Žid je stále zbaven lidské identity. Osvícenci měli ke křesťanství své výhrady, ale k judaismu též a to z důvodu, že judaismus se jim zdál ještě větší prvotní zlo. Judaismus měl bránit rozvoji a idejím a opět jsme u antijudaistických postojů z antiky, které se nesou stále dál. V naší zemi přinesly zrovnoprávnění Josefínské reformy, jejichž součástí byl Toleranční patent²⁷ vydán v roce 1782 císařem Josefem II.²⁸ K úplnému zrovnoprávnění dochází až v roce 1867.

Celkový postoj církve k judaismu se změnil až II. Vatikánským koncilem, který se konal v letech 1962 až 1965. Vůbec poprvé se církev písemně vyjádřila k nekřesťanským náboženstvím a zároveň oficiálně smetla z Židů kolektivní vinu za zabití Ježíše Krista a zavrhl pronásledování Židů. V dokumentu *Nostra Aetate* se píše: *„Církev, která zavrhuje veškeré pronásledování, ať jde o kohokoli, protože má na paměti společné dědictví se Židy a je vedena nikoli politickými pohnutkami, nýbrž*

26 Srov. Tamtéž.: str. 135.

27 Toleranční patent – byl první krok k nastolení náboženské svobody. Pro příslušníky nekatolického vyznání patent znamenal například možnost provozovat řemeslo.

28 Josef II. – císař Svaté říše římské, král uherský a (nekorunovaný) král český a arcivévoda rakouský. Je jedním z nejdůležitějších panovnických představitelů evropského osvícenství prosadil řadu osvícenských reforem.

*náboženskou evangelijní láskou, želi nenávisti, pronásledování a projevy antisemitismu, jimiž se kdykoli a kdokoli obrátil proti Židům.*²⁹

1.2.2 Ekonomický antisemitismus

S postupným odklonem od Boha k člověku začíná náboženský motiv slábnout, a proto se začíná rozvíjet motiv ekonomický, v němž jsou Židé obviňováni zejména z **ekonomické krize**. Tomuto motivu velmi pomohl fakt, že Židé obchodovali s penězi, ovšem už se neřešilo, že téměř jinou možnost neměli. Většinou docházelo k nenávisti vůči Židům od jejich dlužníků, kterými většinou byli křesťané, protože Židé mezi sebou na úrok peníze půjčovat nemohli, ale křesťané od cizinců mohli. Židé na půjčování peněz příliš nezbohatli, protože platili panovníkovi vysoké daně. *„Podstatou ekonomizujícího antisemitismu jsou výhrady, nenávist, příkazy k zaplacení tolerančních daní, zbavování majetku, vyhánění či pogromy namířené vůči Židům z ekonomických důvodů.*³⁰ Významnou událostí byl Lateránský koncil v roce 1215, který přinesl omezení řemesla, který měl právě ten dopad, že Židům zbyl jen obchod s penězi. Základní podobou ekonomického antisemitismu je vyobrazit Židy, jako lichváře a poukázat na jejich parazitování na společnosti. Židé byli považováni za parazitující na společnosti a vždy byli obviňováni z ekonomických krizí a většinou zoufalí lidé se k tomuto obvinění přiklonili z důvodu toho, že se musel najít „viník“ za krizi, kterou lidé procházeli. Často ukázáním na viníka byli lidé uspokojeni, že se našel někdo, kdo je za krizi odpovědný. Když v roce 1348 vypukla epidemie černého moru, vyskytly se pomluvy o tom, že právě epidemie je nástrojem velkého židovského spiknutí. Židé toho

²⁹

Nostra Aetate [online]. [cit. 2013-03-05]. Dostupné na WWW:
<http://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_decl_19651028_nostra-aetate_cs.html >

³⁰ DANICS, PH.D., Doc. Dr. Štefan a Mgr. Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, Vydavatelství PA ČR, 2005. ISBN 80-7251-204-8, str. 94.

měli dosáhnout trávením studní po celé Evropě. Toto nařčení se stalo první nenáboženským obviněním proti Židům ve středověké společnosti.³¹

1.2.3 Rasový antisemitismus

První co bychom měli zmínit je, že hlavní rozdíl mezi nacistickým rasismem a křesťanským antijudaismem je za prvé v tom, že církve nikdy neusilovala o fyzickou likvidaci Židů.³² Za druhé byl navíc křesťanský antijudaismus podmíněn židovským náboženstvím, nikoli rasou.³³ Teprve nacisté zavedli židovskou persekuci řízenou státem.³⁴ To, že Židé byli na základě antijudaistických stereotypů chápáni jako bohovrazi a rouhači, jen přispělo k rasovému antisemitismu. Na základě tohoto stereotypu, který se uhnízdil v mentalitě Evropanů, se většina německých křesťanů rozhodla určitým způsobem Hitlera podporovat.³⁵ Rasový antisemitismus je založen na myšlence nenechat žít Židy podle jejich tradic a zvyků. Základním dílem novodobého rasismu se stal *Esej o nerovnosti lidských ras*, vydaný roku 1853 Francouzem Arthurem de Gobineau.³⁶ V jeho díle se objevily teorie o vrozených rasových vlastnostech a předpokladech, varování před rasovým míšením, jako následek dělení národů a také to, že nejdéle uchovávanou rasou je ryzí germánská Árijská rasa. Podle Gobineaua byli

³¹ Srov. DREXLEROVÁ, Alžběta. *Jákob a Ezau na cestě ke smíření: Dějiny židovsko-křesťanských vztahů*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2335-7, str. 89.

³² Srov. DREXLEROVÁ, Alžběta. *Jákob a Ezau na cestě ke smíření: Dějiny židovsko-křesťanských vztahů*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2335-7, str. 103.

³³ Srov. Tamtéž: str. 103.

³⁴ Srov. Tamtéž: str. 103.

³⁵ Srov. Tamtéž: str. 103.

³⁶ Srov. VEBER A KOLEKTIV, Doc. PhDr. Václav a PhDr. Leo PAVLAT. *Židé v novodobých dějinách: Soubor přednášek na FF UK. Karolinum*, nakladatelství Univerzity Karlovy, Praha, 1997. Seminář východoevropských dějin při ústavu světových dějin FF UK v Praze. ISBN 80-7184-423-4, str. 140, Joseph Arthur Comte de Gobineau – byl francouzský spisovatel, který obhajoval teorie nadřazenosti bílé rasy a rozvíjel rasové teorie. Jeho dílo inspirovalo Adolfa Hitlera a tím přispěly k rasovému antisemitismu, který vyústil v holocaust.

méněcenní i Slované, kteří údajně nebyli schopni organizace svého vlastního státu.³⁷
Gobineauovy teorie rasy se chopil nacismus.³⁸

Zásadní vliv na vývoj rasového antisemitismu mělo vydání **Protokolů sionských mudrců**. Tento pamflet, údajně vzešel z výkladů, které byly přednášeny na I. sionistickém kongresu v Basileji v roce 1897 a všechno nasvědčuje tomu, že Protokoly byly vypracovány carskou ochrankou, která tímto chtěla bojovat proti revolučnímu hnutí.³⁹ Protokoly se staly prostředkem k dokázání ničemnosti Židů. Židé byli již ve středověku obviňováni ze spiknutí. Nacisté použili Protokoly k antisemitské propagandě, a označili Židy za důvod sociální a ekonomické krize a za spiklence bolševiků. Německo pro prohrané válce hledalo „viníky“, kterými shledali Židy. Od roku 1933 se Protokoly sionských mudrců stávají součástí povinné četby každého pravého Němce, občana „třetí říše“ a tím se stávají ještě nebezpečnějšími, protože jsou na rozdíl od díla Adolfa Hitlera, opravdu čteny.⁴⁰ Dále protokoly sloužily, jako ochranný štít hitlerovské zahraniční politiky, která měla mít údajně pouze ochranný charakter.⁴¹ Hitler se ve svých projevech často o Protokoly opíral a zásoboval jimi německé občany i v cizích zemích.⁴²

O Adolfu Hitlerovi, jakožto vůdci německého státu, který byl zodpovědný za holocaust Židů, bylo připisováno klišé, že byl antisemitou již před první světovou válkou. Hitlerovi jako vojínovi v armádě velel židovský kapitán, od kterého Hitler

37 Srov. Tamtéž: str. 140.

38 Tamtéž: str. 141.

39 Srov. TAZBIR, Janusz. Protokoly sionských mudrců: pravda nebo podvrh?. 1. vyd. Olomouc: Votobia, 1995. ISBN 80-7198-034-X, str. 22.

40 Srov. Tamtéž: str. 67.

41 Srov. Tamtéž: str. 67.

42 Srov. Tamtéž: str. 69.

později dostal vojenské vyznamenání EK I.⁴³ Bylo velmi výjimečné dávat řadovým vojákům takovéto vyznamenání. Hitler se o svém nadřízeném, kapitánu Hugo Gutamnovi vyjadřoval, jako o zbabělém Židovi.⁴⁴ O svém vyznamenání EK I se Hitler příliš nezmiňoval, zřejmě se nechtěl chlubit vyznamenáním od židovského kapitána. Hitler též velmi často srovnával bolševismus se židovstvím. Hitler se ve svých volebních kampaních o Židech ani židovské otázce, kterou je třeba vyřešit ve větší míře, nezmiňoval. „Na jeho programu byla Versailleská smlouva, mezinárodní a bankovní i burzovní kapitál, marxismus a buržoazní strany.“⁴⁵

Hitler si byl vědom, že masy lidí protižidovskými hesly nezíská. „V berlínském sporu o antisemitismus okolo roku 1880 reagoval historik Theodor Mommsen na požadavek Heinricha von Treitschkeho, aby byla postavena emancipace Židů, varovnou zmínkou o nebezpečí sebevražedného nacionalismu.“⁴⁶

„Toto národní cítění, které se stalo jakýmsi samoučelem, si pak po roce 1933 bez zábran vybojovalo volnou cestu pod heslem „Židé jsou naším neštěstím“, převzatým od Treitschkeho, a v roce 1945 skončilo politickou sebevraždou německého nacionálního státu.“⁴⁷ Od 30. ledna 1933 měla prostor jakákoli forma antisemitismu.⁴⁸

43 Srov. REUTH, Ralph Georg. *Hitlerova nenávisť k Židům: Kliše a skutečnost*. 1. vyd. Praha: Euromedia Group, k. s. 2011. ISBN 978-80-249-1519-7, str. 36.

44 Srov. Tamtéž.: str. 36.

45 BERND, Martin a Ernst SCHULIN. *Židovská menšina v dějinách*. 1. vyd. Olomouc: Votobia, 1997. ISBN 80-7198-311-X, str. 265.

46 BERND, Martin a Ernst SCHULIN. *Židovská menšina v dějinách*. 1. vyd. Olomouc: Votobia, 1997. ISBN 80-7198-311-X, str. 269.

⁴⁷ Srov. Tamtéž: str. 269.

⁴⁸ Srov. Tamtéž: str. 269.

Ve volbách v březnu 1933 zde pro NSDAP⁴⁹ hlasovalo téměř osmdesát procent voličů.⁵⁰ Protižidovské postoje ovšem hrály vedlejší roli při volbách, protože vzdělané lidi tato propagandy neoslovila. Především německé univerzity se těšily, až se zbaví židovské vědy a budou chránit svou německou kulturu.

Začal se uvolňovat prostor pouze pro Árijskou „čistou“ rasu a kulturu k čemuž přispělo vydání Norimberských zákonů v roce 1935.

Norimberské zákony, které byly vydány v roce 1935, měly za úkol definovat Žida. Šlo o připravené dva zákony.⁵¹ **Zákon o říšském občanství** stanovil, že říšským občanem může být jen státní příslušník německé nebo druhově příbuzné krve.⁵² **Zákon na ochranu německé krve a německé cti** zakazoval sňatky mezi Židy a německými říšskými občany i mimomanželský styk mezi nimi.⁵³ Porušení bylo označováno za „hanobení rasy“.⁵⁴ Již před Norimberskými zákony byl majetek Židů kontrolován. Židé ztráceli postupně práci a šance se vzdělávat ve školách, platili zvláštní daně a opět se historie opakovala, když nacisté pálili díla židovských autorů. Jako další z opatření přišla koncentrace Židů do určitého místa, mimo dosah společnosti. Židé byli přinuceni odejít z domovů a shromažďovat se v ghettech. Zbavování se židovského obyvatelstva se dělo v několika liniích. Jednou z linií byla emigrace a, nebo fyzická likvidace. V ěře

49 NSDAP – Národně socialistická německá dělnická strana, také označována, jako nacistická strana byla německá krajně pravicová politická strana, jež vznikla 24. února 1920 přejmenováním Německé dělnické strany (německy: DAP, Deutsche Arbeiterpartei), již založili Anton Drexler a Karl Harrer 5. ledna 1919 v Mnichově.

50 BERND, Martin a Ernst SCHULIN. *Židovská menšina v dějinách*. 1. vyd. Olomouc: Votobia, 1997. ISBN 80-7198-311-X, str. 269.

51 Srov. VEBER A KOLEKTIV, Doc. PhDr. Václav a PhDr. Leo PAVLAT. *Židé v novodobých dějinách: Soubor přednášek na FF UK. Karolinum*, nakladatelství Univerzity Karlovy, Praha, 1997. Seminář východoevropských dějin při ústavu světových dějin FF UK v Praze. ISBN 80-7184-423-4, str. 143.

52 Tamtéž: str. 143.

53 Tamtéž: str. 143.

54 Srov. Tamtéž: str. 143.

nacismu se nedalo vykoupit konverzí ke křesťanství. Norimberskými zákony jasně definovaly, kdo je Žid a kdo je Žid poloviční. Židé na základě Norimberských procesů nesměli zastávat veřejný úřad, vykonávat určitá povolání, uzavírat s Árijci sňatky. Majetek Židů musel být evidován a Židé museli chodit označeni žlutou hvězdou na viditelném místě.

Začátek roku 1941 přišlo, na řadu tzn. „řešení židovské otázky“. Židé, byli postupně deportováni do „pracovních táborů“, jak se později ukázalo, byly to tábory vyhlazovací. Každý, kdo se dostal do koncentračních táborů, musel projít selekcí. Německý voják rozhodoval, zda budete nebo nebudete žít. Heinrich Himmler říšský vůdce SS 10. června 1943 napsal, že má být stanoveno těžké rozhodnutí o tom, že tento lid (židovský) je třeba nechat zmizet ze Země.⁵⁵

Slovo holocaust podle vrchního pražského rabína Karla Sidona, znamená celooběť či oběť zapálenou. Jestliže nazýváme, vyvraždění 6 miliónů lidí obětí dáme, tím najevo, že toto vyhlazení by mělo hlubší smysl.⁵⁶ Slovo holocaust se vžilo, jako metafora pro spálení ohněm, je to odkaz na krematoria koncentračních táborů. V židovském prostředí se používá označení šoa, což v židovském světě znamená vichřice, pohroma. Šoa je určité až metafyzické zlo – skupina lidí, ideologie říká, kdo může a kdo nemůže žít už předem. Nacisté používali všechny protižidovské stereotypy, a proto je tak důležité nastínit jej.

Ani důkaz, jak daleko může klesnout a zaniknout lidskost, jako přirozenost nepomohlo k úplnému odstranění antisemitismu. Určitým paradoxem se stává fakt, že

⁵⁵ LANG, Berel. *Act and Idea in the Nazi Genocide: Intending Genocide*. 1. vyd. New York: Syracuse University Press, 2003. ISBN 0-8156-2993-1, str. 3.

⁵⁶ Srov. PAVLÁT, PhDr. Leo. *Antisemitismus* [online]. [cit. 2013-03-08]. Dostupné na WWW: <http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/dotekyviry/_zprava/54205 >

když se zdálo, že tak dlouho přetrvávající stereotyp, jakým byl antijudaismus, ustupuje a ztrácí na oblíbenosti, nepřišlo období tolerance, ale zášť vůči Židům nabrala těch největších rozměrů. „*Rasistická ideologie se stala nejmodernější ideologií diskriminace a persekuce.*“⁵⁷ V rámci nacistické propagandy byly využity veškeré dosavadní stereotypy. Z holocaustu plyne jedno velké poučení, že něco takové, jako je vyspělý stát, rozvoj techniky a ekonomiky se může stát zničujícím, když nedokáže rozlišovat mezi dobrem a zlem. Holocaust ukázal, jaké nebezpečí se skrývá v bezmezném uctívání moci, když v dané moci nejsou dány a rozlišeny etické zábrany.⁵⁸ Dále ukazuje, že každý jedinec nese odpovědnost za své činy a nelze je ospravedlňovat uposlechnutím rozkazů.⁵⁹ „*Za činy, kterých se přece vždycky dopouštím jako určitý jedinec, jsem zodpovědný morálně, a to za všechny své činy, i za politické a vojenské činy, které vykonávám.*“⁶⁰

⁵⁷ Srov. VEBER A KOLEKTIV, Doc. PhDr. Václav a PhDr. Leo PAVLAT. *Židé v novodobých dějinách: Soubor přednášek na FF UK. Karolinum*, nakladatelství Univerzity Karlovy, Praha, 1997. Seminář východoevropských dějin při ústavu světových dějin FF UK v Praze. ISBN 80-7184-423-4, str. 141.

⁵⁸ WISTRICH, Rober S. *Hitler a holocaust: Okolnosti a příčiny holocaustu*. 1. vyd. Praha: Slovart, s. r. o., 2008. ISBN 978-80-7391-156-0, str. 20.

⁵⁹ Srov. Tamtéž: str. 20.

⁶⁰ JASPERS, Karl. *Otázka viny: příspěvek k německé otázce*. Vyd. 2. Překlad Jiří Navrátil. Praha: Mladá fronta, 1991, 92 s. Váhy (Mladá fronta), sv. 3. ISBN 80-204-0244-6, str. 7.

2 Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice.

2.1 Výroční zprávy

Cílem Výročních zpráv je poskytnout ucelený obrázek o stavu antisemitismu na území České republiky, monitorovat celkové chování ve společnosti, týkající se antisemitismu a dodat potřebná data, ale také jejich analýzy, které mohou vysvětlovat trendy jednotlivých let a zároveň se předpovědět vývoj do budoucnosti.⁶¹ Zprávy srovnávají trendy současné s předchozími roky. Pokusím se o shrnutí a porovnání antisemitských projevů po roce 2000 na území České republiky na základě právě již zmiňovaných Výročních zpráv a zpráv o projevech antisemitismu Fóra proti antisemitismu dále jen „FPA“. FPA působí při židovské obci a vzniklo v roce 2003. FPA je centrálním místem, kde se evidují antisemitské projevy, které jsou zaznamenány židovskými organizacemi. Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice připravuje Středisko bezpečnosti Židovské obce v Praze pro vnitřní potřeby Židovské obce v Praze a ostatních židovských komunit v České republice, ale i pro potřeby dalších institucí, které údaje o antisemitismu dále zpracovávají.⁶² Zprávy se skládají z několika částí. První z nich tvoří seznam antisemitských incidentů. Výroční zpráva o projevech antisemitismu za rok 2011 je oproti předchozím zprávám obohacena o definice antisemitismu a úvodní metodologii a kategorii antisemitských incidentů. Dále

⁶¹ Srov. ŽIDOVSÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW:
<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he >

⁶² Srov. ŽIDOVSÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW:
<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he >

jsou ve zprávách uvedeny některé konkrétní případy antisemitismu, ovšem jen stručně, aby nedocházelo ke zbytečnému upozorňování na incidenty. Ve zprávách se objevují i statistiky jednotlivých útoků.

Středisko bezpečnosti Židovské obce v Praze považuje za antisemitský incident takový čin, který je namířený proti členům židovské komunity, židovským organizacím nebo židovskému majetku, u kterého je zřejmé, že incident má antisemitskou motivaci, případně oběť incidentu byla záměrně vybrána pro svoje židovství.⁶³ Antisemitské incidenty mohou mít různé podoby, jako jsou útoky na majetek, fyzické nebo verbální útoky. Jednotlivé antisemitské činy se rozdělují do několika kategorií.

2.2 Kategorie antisemitských incidentů

Kategorie antisemitských incidentů zahrnují jednotlivé typy antisemitských činů, které jsou dále rozděleny.⁶⁴ Každá kategorie je stručně popsána.

2.2.1 Fyzický útok na osoby a majetek

Tato kategorie zahrnuje jakýkoli útok na osobu, který vede k ublížení na zdraví, případně takový útok, který má za cíl ublížení na zdraví i v případě, že se dotyčnému objektu podaří útoky vyhnout ať útekem či jiným způsobem nebo k ublížení na zdraví ani nedojede, ale útočník tak zamýšlel. Útok na židovský majetek s cílem ublížení na zdraví. Do této kategorie spadají zejména útoky na židovské hřbitovy, památníky, dále

63 Srov. ŽIDOVSÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW:

<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he >

64 Srov. ŽIDOVSÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW:

<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he >

zobrazování nacistické symboliky na židovských objektech. Tato kategorie zahrnuje pouze takové incidenty, u kterých je viditelné, že byly založené na antisemitsky motivovaných činech. Ostatní útoky na židovský této kategorii zahrnutý nejsou.⁶⁵

2.2.2 Vyhrůžování a obtěžování

Tato kategorie zahrnuje jakékoli verbální či slovní útoky na členy židovské komunity nebo jednotlivce z řad Židů. Jde o antisemitské incidenty prováděné prostřednictvím telefonů, e-mailu nebo klasickou poštou. Za vyhrůžování je považováno používání jakéhokoli výroku či psaného textu mířeného na konkrétní osobu kvůli jejímu i domnělému židovství. Pokud výrok není přesně definován, spadá do kategorie obtěžování. Za obtěžování je považován jakýkoli projev nenávisti vůči Židům, který může být jak verbálního nebo psaného charakteru, který není adresován konkrétní osobě nebo konkrétní skupině lidí. Obtěžování se od vyhrůžování liší, obtěžování neobsahuje známku dalšího násilí. Vyhrůžování je ve většině případů založen právě na výhrůžce násilím či fyzickou likvidací.⁶⁶

2.2.3 Antisemitské texty a vyobrazení

Definice antisemitismu nám napomáhá určit, co můžeme vyhodnotit, jako projev antisemitismu a touto definicí se významně řídí v určení, zda jsou určité texty či články

65 Srov. ŽIDOVSÁ OBEC V PRAZE. Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW:

<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he>

66 Srov. ŽIDOVSÁ OBEC V PRAZE. Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW:

<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he>

antisemitské. Počty antisemitských článků či textů nemusejí vždy odpovídat skutečnosti, protože jejich situace je velmi obdobná z důvodu možnosti uzavření některých serverů.⁶⁷

2.2.4 Antisemitské weby a diskusní fóra

V této kategorii je obsažen počet webů, které umožnily přístup zveřejnění antisemitských článků. Do této kategorie také řadíme antisemitské komentáře v diskuzích pod hlavními příspěvky.⁶⁸

2.3 Konkrétní případy antisemitismu

Pokusím se porovnat jednotlivé projevy antisemitských incidentů během několika let. Ráda bych dodržela zmiňované kategorie, a proto začnu fyzickými útoky na osoby a majetek. Fyzický útok je antisemitský, je-li založen na předpokladu, že dotyčná oběť je Žid či je za Žida považován.

2.3.1 Případy fyzických útoků od roku 2004 do roku 2011

V roce 2003 nebyl žádný fyzický útok zaznamenán, zatímco v roce 2004 bylo zaznamenáno 5 fyzických útoků na osoby.⁶⁹ Mezi nejstrašlivější útoky můžeme zařadit

67 Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE. Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW:

<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he>

68 Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE. Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW:

<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he>

útok na nezletilého třináctiletého chlapce, který byl oděn v tradičním židovském oblečení. Muž okolo čtyřiceti let chlapce nejdříve verbálně napadl a poté ho povalil na zem. Chlapci pomohla až zvaná pomoc. Velice znepokojující byla i reakce policistů z oddělení Bartolomějské ulice, kteří pozdě v noci ignorovali napadeného s urážlivými poznámkami s ním nakonec, odmítli sepsat protokol. Toto se událo 4. srpna 2004 v Praze v Jáchymovské ulici.⁷⁰ Skupina skinheadů 8. června 2004 fyzicky napadla muže židovského původu. Skupina skinheadů se muže pokoušela vytáhnout z auta potom, co si všimli, že muž má na zadní sedačce auta v batohu izraelskou vlajku.⁷¹ V roce 2004 byly evidovány ještě další tři případy fyzického útoku na židovského občana. V roce 2005 byl zjištěn jeden fyzický útok a to v pátek 17. června 2005 na jmeniny Adolfa Hitlera, večer po šabatové bohoslužbě, byl fyzicky napaden muž židovského původu. K útoku došlo v centru Prahy v jedné z restaurací. Útočník uvedl, že mu vadilo sedět v jedné restauraci s Židem.⁷² V roce 2008 byl zaznamenán jeden fyzický útok na osobu. Před restaurací King Salomon byla hozená cihla na člena židovské komunity.⁷³ V roce 2009 nebyl zaznamenán žádný fyzický útok na osobu židovského původu.

69 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI ŽIDOVSKÉ OBCI, *Zpráva o projevech antisemitismu Česká republika 2004*, Praha, 2004. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2004.pdf> >

70 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI ŽIDOVSKÉ OBCI, *Zpráva o projevech antisemitismu Česká republika 2004*, Praha, 2004. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2004.pdf> >

71 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI ŽIDOVSKÉ OBCI, *Zpráva o projevech antisemitismu Česká republika 2004*, Praha, 2004. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2004.pdf> >

72 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2005*, Praha, 2005. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2005.pdf> >

73 Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Tisková zpráva k antisemitismu za rok 2008*, Praha.

V roce 2010 též nebyl zaznamenán žádný fyzický útok. V září roku 2011 byl evidován fyzický útok včetně verbálního útoku ve veřejném prostředí.⁷⁴

2.3.2 Případy útoků na majetek od roku 2004 do roku 2011

Útoků na majetek se v roce 2004 objevilo 9, což je dvojnásobek, než jak tomu bylo v roce 2003. Například v květnu 2004 bylo povaleno 7 náhrobků na židovském hřbitově v Hranici na Moravě.⁷⁵ V roce 2005 bylo zaznamenáno 12 antisemitských útoků na majetek. Ve Velkém Pěčíně bylo nalezeno několik nakreslených hákových křížů na márnici a sedm náhrobků. Neznámý pachatel ještě připsal nápis GUTEN TAG JUDEN SCHWEIN. Tento čin byl policií České republiky vyhodnocen, jako trestný čin hanobení národa, rasy a poškozování cizí věci.⁷⁶ V roce 2008 byly evidovány 4 útoky na majetek, jako nacistickými hesly a symboly popsány židovský hřbitov či oheň před bytem členky židovské obce.⁷⁷ V roce 2009 bylo evidováno 6 případů útoků na majetek. Ve čtvrtek 15. ledna 2009 neznámý vandal posprejoval památník obětem holocaustu v Teplicích.⁷⁸ V tomto měsíci byl evidován i další případ dne 26. ledna 2009 neznámý pachatel posprejoval fasádu synagogy v Třebíči nápisem: „Židi vraťte Gazu vrazi

74 Srov. ŽIDOVSÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW:

<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he>

75 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI ŽIDOVSÁ OBECI, *Zpráva o projevech antisemitismu Česká republika 2004*, Praha, 2004. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2004.pdf>>

76 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSÁKÝCH OBECÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2005*, Praha, 2005. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW:

<<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2005.pdf>>

77 Srov. ŽIDOVSÁ OBEC V PRAZE, *Tisková zpráva k antisemitismu za rok 2008*, Praha.

78 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSÁKÝCH OBECÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2009*, Praha, 2009.

děti“.⁷⁹ V roce 2010 bylo zaznamenáno 5 případů útoků na majetek.⁸⁰ V roce 2011 bylo evidováno též 5 útoků na majetek.

2.3.3 Případy vyhrožování a obtěžování od roku 2004 do roku 2011

V roce 2004 byly zaznamenány 4 případy vyhrožování. Známa herečka Bára Hrzánová byla potom co na udílení cen Thalie parafrázovala ze hry Hrdý Budžes: „Jsem strašně šťastná, že můžu říkat na veřejnosti, že Rusáci a komunisty jsou svině. Akorát se to nesmí říkat. To je takové blaho po těch letech.“ Dopisy, které paní Hrzánové chodily, měly bezpochyby antisemitský podtext. V dopisech bylo paní Hrzánové vyhrožováno i fyzickým napadením.⁸¹ Neznámý muž slovně napadl sezení pro druhou generaci obětí holocaustu dne 24. března 2004. Vyhrožoval všem Židům zabitím. V roce 2004 došlo ještě k jednomu telefonickému vyhrožování členice Židovské obce z důvodu její práce s dětmi.⁸²

V roce 2005 byly evidovány 11 případů vyhrožování a obtěžování. Židovská obec v Praze v daném roce byla obviněna z židovského rasismu a to na základě odpovědi na dotaz ohledně členství v Židovské obci. Dotaz na členství v Židovské obci byl zaslán pomocí emailu, který společně s odpovědí a veškerými kontakty včetně kontaktu na vrchního rabína, byl vyvěšen na webových stránkách neonacistické skupiny. Dne 1. května 2005 se konal v Brně pochod neonacistického hnutí Nový odpor. Na pochodu

79 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2009*, Praha, 2009.

80 Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Zpráva o stavu antisemitismu v ČR za rok 2010*, Praha. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zpr%C3%A1va-2010.pdf>>

81 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI ŽIDOVSKÉ OBCI, *Zpráva o projevech antisemitismu Česká republika 2004*, Praha, 2004. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2004.pdf>>

82 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI ŽIDOVSKÉ OBCI, *Zpráva o projevech antisemitismu Česká republika 2004*, Praha, 2004. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2004.pdf>>

zazněly antisemitské výroky, které zůstaly neřešeny a nepotrestány a proti hnutí Nový odpor nebylo zasáháno.⁸³ V Hoštěnicích na Brněnsku se 9. dubna 2005 uskutečnil neonacistický koncert skupiny. Do místní restaurace přijelo okolo 150 neonacistů. Organizaci Tolerance se podařilo natočit text písně: „Nedám židům žádnou šanci, bolševickéj smrad.“ Poté co organizaci Tolerance na text upozornila policii, byla jim nahrávka zabavena.⁸⁴ Policie zároveň text, na který byla upozorněna, popřela. V letech 2006 a 2007 byl stejný počet obtěžujících útoků tedy, 10.⁸⁵ Dne 31. srpna 2006 byl na portálu idnes.cz zveřejněn článek o Národním odporu, který je označován, za nejnebezpečnější neonacistickou skupinou v České republice. Člověk, který monitoruje projevy antisemitismu a extremismu Tomáš Cakl je obvyklým terčem vyhrožování právě ze strany Národního odporu. Dne 27. srpna 2006 členové hnutí Národní odpor demonstrovali před izraelskou ambasádou. Znepokojující je fakt, že Národní odpor má působnost po celé České republice a má četné kontakty v zahraničí. Odpor k Židům je právě jeden ze základních bodů v jejich programu. Hnutí Národní odpor v roce 2006 poslalo dopis prezidentu Václavu Klausovi, ve kterém žádají o souhlas se službou v Íránské armádě. Za svého největšího nepřítele Národní odpor považuje Židy a stát Izrael a na tomto základě byla žádost podána.⁸⁶ Dopis byl poslán 22. srpna 2006 a začíná slovy: „Dobrý den, pane prezidente, boj o Prahu se vede v kolébce civilizace,

83 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2005*, Praha, 2005. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW:

<<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2005.pdf> >

84 Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2005*, Praha, 2005. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW:

<<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2005.pdf> >

85 Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW:

http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he >

⁸⁶ Zpravy.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: Idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19].

Dostupné na WWW: <http://zpravy.idnes.cz/cesti-neonaciste-hrozi-utoky-chteji-bojovat-za-iran-fyk-/domaci.aspx?c=A060829_160511_domaci_pei >

*v úrodném půlměsíci, v Iráku, Íránu i na dalších územích okupovaných sionisty.*⁸⁷ Členové Národního odporu žádali prezidenta Václava Klause, aby jim umožnil sloužit v armádě Íránské islámské republiky. Národní odpor vyhrožoval, že v případě nevyhovění zaútočí na Českou republiku.⁸⁸ Před izraelskou ambasádou, byli zadrženi někteří členové Národního odporu a byli mezi nimi i osoby, které psali dopis prezidentovi. Tento dopis byl zveřejněn na webových stránkách Národního odporu. Pět z osmi členů Národního odporu byli obviněni z propagace neonacismu při prvomájovém demonstraci v roce 2007 v Brně. Dne 5. listopadu 2008 dostali obžalování nepodmíněné tresty. Organizátor demonstrace Tomáš Pliska byl odsouzen ke dvěma letům vězení. Soud zdůraznil, že na lavici obžalovaných nesedí pubertální mladíci, kteří ještě ze svých názorů vyrostou, ale lidé, kteří propagují násilí a nebojí se ho použít.⁸⁹ V roce 2008 se počet útoků zvýšil na 15. Dne 4. září 2008 se na portálu idnes.cz objevila zpráva, že se policie ČR přestala zajímat o dva závažné případy, kterých se s největší pravděpodobností dopustili neonacisté. Za hajlování u hrobu Anežky Hružové a šíření antisemitismu v městě Polná nepadne obvinění. Koncem loňského roku se ve městě Polné a Vysočině sešla skupina neonacistů nad hrobem Anežky Hružové, devatenáctileté katolické dívky, za jejíž vraždu z roku 1899 byl odsouzen Žid Leopold Hilsner. Extrémisté si v lese zahajlovali a fotografie poté vyvěsili na webu Národní strany. Zdálo se, že nebude problém dokázat a usvědčit mladíky z antisemitského jednání, ale soud byl odložen. Podezřelí se u výsledku navzájem kryli a další problém byl v tom, že se nepodařilo zajistit originály fotek, na kterých mladíci

⁸⁷ Zprávy.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné na WWW: <http://zpravy.idnes.cz/cesti-neonaciste-hrozi-utoky-chteji-bojovat-za-iran-fyk-/domaci.aspx?c=A060829_160511_domaci_pei>

⁸⁸ Srov. Zprávy.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné na WWW: <http://zpravy.idnes.cz/cesti-neonaciste-hrozi-utoky-chteji-bojovat-za-iran-fyk-/domaci.aspx?c=A060829_160511_domaci_pei>

⁸⁹ Srov. Brno.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://brno.idnes.cz/organizator-prvomajove-demonstrace-extremistu-v-brne-pliska-dostal-2-roky-1u6-/brno-zpravy.aspx?c=A081105_140217_brno_dmk>

hajlovali. Ovšem to, že mají mladíci souvislost s militantní skupinou Národní odpor, o tom není pochyb.⁹⁰ A tak tento čin jeden z nejvýznamnějších útoků proti menšině byl nepotrestán. Tyto útoky velice ovlivnila celková situace v České republice. Členové neonacistických hnutí se dostali na kandidátku Dělnické strany a byly zaznamenány úspěchy Dělnické strany, která o sobě dala vědět především v krajských volbách. Rozšířila se podpora rasově motivovaných aktivit, kterými byly zejména demonstrace. Protidemonstrace neonacistů na židovských festivalech v Holešově a Třebíči, které se konaly v červenci a srpnu 2008, kde se objevily i transparenty s iránským prezidentem Ahmadínežádem a hesly „Svět bez sionismu“, „Žádné zbraně pro Izrael.“⁹¹ V roce 2008 nastala podstatná změna v propojení české nenacistické scény s Dělnickou stranou, kterou můžeme vnímat jako politickou reprezentaci neonacistů.⁹² V roce 2008 proměňuje neonacistické hnutí svoji organizaci a snaží se o co možná největší profesionalizaci a to především v oblasti mezinárodní spolupráce. Do vedení a organizace skupin se začínají dostávat lidé s vyšším vzděláním, jako například právníci, kteří jsou schopni se bránit v případě soudního napadení z obviňování spáchání trestního činu některým z členů neonacistického hnutí. Dělnická strana pod záštitou legitimní demokratické politické strany získala mnoho nových příznivců, které může lákat i zvýšená nevraživost vůči Romům.⁹³

V roce 2009 došlo k většímu zdokonalování neonacistické scény zejména v oblasti struktury a jednání se státními orgány a s veřejností. Vzniklo občanské sdružení Ingenuus, které pro neonacisty pořádá bezplatné právní semináře zaměřené například na

⁹⁰ Srov. Zpravy.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://zpravy.idnes.cz/neonaciste-unikli-trestu-prestoze-se-pri-hajlovani-nad-hrobem-vyfotili-lan-krimi.aspx?c=A080903_162648_krimi_pei>

⁹¹ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Tisková zpráva k antisemitismu za rok 2008*, Praha.

⁹² Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Tisková zpráva k antisemitismu za rok 2008*, Praha.

⁹³ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Tisková zpráva k antisemitismu za rok 2008*, Praha.

to, jak se mají zachovat při výslechu.⁹⁴ Extrémistické názory a myšlenky veřejnost odmítá a kritizuje. Vůči židovské komunitě se neonacisté projevují zejména verbálními útoky a shromážděními u židovských objektů a památníků. V březnu 2009 se Dělnická strana ubránila pokusu o její rozpuštění a dále se snaží získat širší volební základnu. Obtěžující chování bylo zaznamenáno dne 14. března 2009 v Plzni při pochodu neonacistů nazvaném Pochod proti sionismu, někdo provolával „Židi do plynu“.⁹⁵ Dne 11. ledna 2009 neonacisté v kuklách narušili shromáždění ŽLU.⁹⁶ Nesli palestinské vlajky a volali hesla jako: „USA a Izrael, táhněte do pekel!“, „Zastavte holocaust v Gaze!“⁹⁷

V roce 2010 zpráva upozorňuje na iniciativu D. O. S. T, která v ČR již existovala čtyři roky předtím, ale která je chápána jako nebezpečný fenomén a to nejen pro židovskou menšinu, ale pro celý demokratický systém a jeho vývoj v ČR.⁹⁸ V roce 2010 se začal šířit anti-judaismus, který je spojován s křesťanstvím, Židé jsou označováni za původce všeho zla ve světě i v České republice. Nově se extremisté inspiroují v antisemitismu arabském.⁹⁹ V roce 2011 bylo zaznamenáno 7 případů obtěžování a 4 případy vyhrožování židovskému obyvatelstvu. V jednom z případů vyhrožování byla zmíněna fyzická likvidace Židů.

⁹⁴ Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2009*, Praha, 2009.

⁹⁵ FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2009*, Praha, 2009.

⁹⁶ ŽLU – Židovská liberální unie.

⁹⁷ FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2009*, Praha, 2009.

⁹⁸ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Zpráva o stavu antisemitismu v ČR za rok 2010*, Praha. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zpr%C3%A1va-2010.pdf>>

⁹⁹ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Zpráva o stavu antisemitismu v ČR za rok 2010*, Praha. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zpr%C3%A1va-2010.pdf>>

2.3.4 Případy antisemitských projevů v médiích a literatuře od roku 2004 do roku 2011

V kategorii antisemitských projevů v médiích a v literatuře, jsou takové texty, ve kterých jsou zjevné nenávistné projevy vůči Židům. V roce 2004 byly evidovány 4 případy antisemitských projevů v médiích a literatuře. Dílo Mein Kampf, které je nacisti nadále obdivováno bylo v roce 2003 vydáno v češtině a následně v roce 2004 byla vydána kniha Adolfa Hitlera s názvem „*Druhá kapitola*“, která má v podtitulku „*nepublikovatelné pokračování Mein Kampfu*“. Vydala to Jana Martínková podle amerického vydání editora a objevitele rukopisu Gerharda L. Weinbergra za rok 2003.¹⁰⁰ Články nesoucí se v antisemitském duchu se objevují zejména v novinách Haló. Václav Junr dne 3. dubna 2004 v článku „*Velký chaos*“ píše: „*Izrael za mimořádně štědré a vojensky účinné pomoci Spojených států a mezinárodní sionistické organizace zmocnil silnou zbraní, ohněm a mečem, celých čtyř pětin území Palestiny a vyprovokoval národní tragédii palestinského lidu, která nemá konce. Již 37 let okupuje zbývající území dobyté Palestiny a arogantní teroristickou politikou blokuje veškeré cesty k spravedlivému urovnání a míru. Odpor proti nekončící okupaci označuje za teror, a proti mladým Palestincům, kteří svůj odpor demonstrují kameny a praky, nasazuje těžkou obrněnou techniku. Po celá desetiletí systematicky vyvraždí palestinskou duševní elitu, a nic na tom nemění skutečnost, že k této elitě patří i islámský klér. Proč se mu daří udržovat Blízký východ ve stavu permanentní okupace a vojenské hrozby všem okolním zemím? Má totiž oddané mediální spojence po celém světě a k ospravedlnění svého státního terorismu zneužívá, a to je velice podlé, účasti světové veřejnosti s tragickým osudem evropských Židů za 2. světové války. Dobře známá je*

¹⁰⁰ Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI ŽIDOVSKÉ OBCE, *Zpráva o projevech antisemitismu Česká republika 2004*, Praha, 2004. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2004.pdf>. >

*zcela čerstvá agrese Spojených států jejich nejbližších pohůnků proti Irácké republice.*¹⁰¹

V roce 2005 bylo evidováno 26 případů antisemitismu v literatuře a médiích. Ve velkém množství zde zůstává antisemitská literatura na internetu. FPA zaregistrovala na 20 internetových serverů, na kterých se v minulosti objevily antisemitské články.¹⁰² Mezi stránky, kde se vyskytují antisemitské články v hojném počtu, patří například stránky Národního odporu, magazín Zvědavec, webový portál Osud. Na webovém serveru Zvedavec.org píše Richard Král v článku Osvětimské dozvuky z 30. ledna. 2005: „*Co nás čeká příště? Smrtelně vážně bych očekával např. daň z odpovědnosti za holocaust, placenou přímo na účet izraelské vlády. Poplatníkem by mohl být každý nežid, který nemůže uspokojivě dokázat, že jeho předkové zahynuli v nacistických továrnách na smrt.*“¹⁰³

Na začátku roku 2005 společnost Mountfield zveřejnila reklamní spot, který byl jasným projevem latentního antisemitismu. V tomto reklamním spotu byla vyobrazena karikatura žida. Karikatura měla jasné židovské prvky, jako tradiční židovský kabát a klobouk, vousy, pejzy a brýle, byla nahněná s velkým, nápadným nosem.¹⁰⁴ Karikatura dostala v kole štěstí velkou slevu, obchodník byl z této „výhry“ nešťastný. Postava žida

¹⁰¹ FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI ŽIDOVSKÉ OBCI, *Zpráva o projevech antisemitismu Česká republika 2004*, Praha, 2004. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2004.pdf> >

¹⁰² Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2005*, Praha, 2005. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2005.pdf> >

¹⁰³ Zvedavec.org. [online]. [cit. 2013-02-26]. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.zvedavec.org/pohledy/2005/01/1081-osvetimske-dozvuky.htm?sort=velikost&PHPSESSID=67> >

¹⁰⁴ Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2005*, Praha, 2005. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2005.pdf> >

však nebyla stále spokojená, ale bylo vyobrazeno, jak se žid za zády obchodníka ze slevy raduje z obchodu, který byl výhodný. Karikatura je jasným vyobrazením stereotypů, na jejichž základě byla sestavena nacistická propaganda. Tento latentní antisemitismus vzniká na základě lidového antisemitismu, který obsahuje zakořeněné stereotypy a předsudky. Musíme si uvědomit, že antisemitismus před a po 2. světové válce není to samé. Narážky a vtipy na různé odlišné skupiny lidí, jako například brunety nebo lidé různých národností jsou jiného významu. Zejména karikatury se staly zneužívaným klišé. Prostřednictvím latentního antisemitismu se zakořeněné, podvědomé antisemitské stereotypy nadále uchovávají v myslích lidí. Stereotypy, které jsou stále aktualizovány medií či jinými zdroji, se mohou stát velmi nebezpečnými, zároveň jsou-li tolerovány, stávají se legitimními. Firma Mountfield sama nakonec reklamu stáhla.

V roce 2006 byl zaznamenán v České republice zaznamenán útlum násilných antisemitských projevů a literatury.¹⁰⁵ Opět se bohužel projevy antisemitské projevy u internetových serverů. Byl zaznamenán nárůst profesionality v oblasti zajištění a utajení stránek v podobě placeného členství. Další problém je nárůst vzájemné kooperace mezi jednotlivými magazíny.¹⁰⁶

V roce 2007 bylo evidováno 12 antisemitských projevů v médiích. V roce 2008 se toto číslo téměř zdvojnásobilo a bylo zaznamenáno 24 antisemitských projevů v médiích. Dne 16. března 2009 se na serveru zvedavec.org objevil obrazový materiál

¹⁰⁵ Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ, *Tisková zpráva o antisemitismu za rok 2006*, Praha. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/tiskova-zprava-fpa-pro-rok-2006.pdf> >

¹⁰⁶ Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ, *Tisková zpráva o antisemitismu za rok 2006*, Praha. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/tiskova-zprava-fpa-pro-rok-2006.pdf> >

s názvem „*Porovnejte Německo roku 1940 a Izrael roku 2009.*“¹⁰⁷ Tento materiál vyobrazuje jednotlivé obrazy z 2. světové války a proti nim stojí obrazy z Izraele. Srovnávání nacistického Německa s Izraelem je zcela nepřipustné a antisemitské. V září roku 2009 web freeradicalzone zveřejnil video stažené z Youtube s názvem „*Věčný Žid*“, antisemitský film německé nacistické propagandy z roku 1940.¹⁰⁸ Operace, které podnikla izraelská armáda v Gaze na přelomu roku 2008 a 2009 nevyvolala velký počet demonstrací, ale velmi stoupl počet antisemitských článků zaměřených především na kritiku Izraele.

V roce 2010 bylo zaznamenáno 31 antisemitských projevů v médiích a literatuře. Čeští pravicoví extrémisté pokračují ve svých psaných projevech a v neustálém ožívování konspiračních teorií o nadvládě Židů.¹⁰⁹ Zvýšený počet antisemitských projevů v médiích je zřejmě způsobeno děním na Blízkém Východě. Iniciativa D.O.S.T., sepsala petici a prohlášení osob hlásících se k této iniciativě při veřejných akcích.¹¹⁰ Tato petice byla použita jako nástroj prosazování neofašistických, šovinistických a xenofobních tendencí ve vysoké politice a ve veřejném prostoru.¹¹¹

V roce 2011 bylo zaznamenáno 26 antisemitských projevů v médiích. Dne 27. ledna 2011 byl na serveru radicalrevival.wordpress.com zveřejněn článek, který měl

¹⁰⁷ Srov. *Porovnejte Německo v roce 1940 a Izrael v roce 2009* [online]. [cit. 2013-03-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.zvedavec.org/komentare/2009/03/3054-nemecko-1940-izrael-2009.htm> >

¹⁰⁸ Srov. FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2009*, Praha, 2009.

¹⁰⁹ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Zpráva o stavu antisemitismu v ČR za rok 2010*, Praha. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zpr%C3%A1va-2010.pdf>. >

¹¹⁰ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Zpráva o stavu antisemitismu v ČR za rok 2010*, Praha. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zpr%C3%A1va-2010.pdf>. >

¹¹¹ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Zpráva o stavu antisemitismu v ČR za rok 2010*, Praha. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zpr%C3%A1va-2010.pdf>. >

velmi silný antisemitský podtext. Hlavním tématem článku je mezinárodní den památky obětí holocaustu, který připadá na 27. ledna. Je zde kladen důraz na zákaz „zkoumání“ historie – tím autor, který nebyl uveden, naznačuje, že se holocaust nestal, popírá ho. Tento článek je ukázkou tzv. nového antisemitismu, který se v dnešní době stále více rozšiřuje. Popírači holocaustu se většinou snaží opírat o historická fakta, která jsou ovšem v jejich podání značně zkreslená. Autor čtenáře dokonce vyzývá, aby se ptali a přezkoumávali historii. Izrael autor označil za „vystavěný stát“. Autor v posledním odstavci nazývá holocaust za neobhajitelný mýtus.¹¹² Dne 2. března 2011 se na již zmiňovaném portálu objevil článek s názvem „ Proč debatovat o holocaustu.“ Kde se autor opírá o zesnulého židovského spisovatele, který prošel koncentračními tábory a zastánce učení se o holocaustu Arnošta Lustiga. Autor záměrně napadá historická fakta a snaží se přesvědčit čtenáře o tom, že holocaust je historicky nepodložený. Autor dále vyvrací svědectví přeživších a fotografický materiál. Opět příklad popírače holocaustu, který jde i do hloubky zpochybňováním plynových komor.¹¹³ Tento nový antisemitismus značně využila levicová scéna. Mezinárodní hnutí solidarity v čele s aktivistkou Evou Adams se věnuje především tématu blízkovýchodního konfliktu. Toto hnutí se spojuje také se zahraničními aktivisty. Protiizraelský projekt, který se snaží vytlačit izraelské produkty z trhu, nechá podporovat právě již zmiňovaným hnutím Mezinárodní solidarity. Toto hnutí se účastnilo i několik protestů při návštěvě B. Netanjahua v České republice. Česká společnost na tyto protesty nijak výrazně

¹¹² Radicalrevival.wordpress.com. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné na WWW: <<http://radicalrevival.wordpress.com/2011/01/27/vzpomenme-obeti-holokaustu/>>

¹¹³ Radicalrevival.wordpress.com. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné na WWW: <<http://radicalrevival.wordpress.com/2011/03/02/proc-debatovat-o-holokaustu/>>

nereagovala. Mezinárodní hnutí solidarity se také angažovalo v otázce vyhlášení samostatné Palestiny na půdě OSN.¹¹⁴

V sobotu 30. dubna 2011 portál idnes.cz zveřejnil článek o ekonomickém poradci školství Ladislavovi Bátorovi, který se měl údajně účastnit neveřejné přednášky o „českém protižidovství“, pořádané ultranacionalistickou Vlasteneckou frontou. Na přednášce byl údajně k dispozici i bývalý mluvčí neonacistického hnutí Národního odporu Petr Kalinovský.¹¹⁵

V roce 2011 až do dnešních dnů je stále aktuální tzn. kauza Šlégrová. Šlégrová v roce 2010 v Litvínově na panelovém sídlišti Janov, v jednom ze svých projevů prohlásila, že je potřeba potrestat vyvolence, což soudní znalec Michal Mazel označil za neonacismus a antisemitismus. Lucii Šlégrovou členkou Dělnické strany sociální spravedlnosti zastupoval právní obhájce Petr Kočí, který se pokusil soudní posudky označit za nevěrohodné. Obhájce označil pana Mazla za ekonomicky závislého právě na posudcích a navíc, jako další důvod nevěrohodnosti uvedl židovský původ pana Mazla. Na stranu Lucie Šlégrové se staví předseda Dělnické strany sociální spravedlnosti Tomáš Vandas, který tvrdí, že soudní znalci v Čechách dokáží udělat extrémistu z každého člověka. Mluvčí Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu pan Pavel Hanták říká, že tyto postoje nejsou nic jiného a že ze strany extrémistických stran jde o novou taktiku a o snahu profesně odstranit znalce. Členka Dělnické strany sociální spravedlnosti Lucie Šlégrová obvinila soudního znalce z předpojatosti a jako důvod

¹¹⁴ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW:

<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he>

¹¹⁵ Novinky.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné na WWW:

<<http://www.novinky.cz/domaci/232168-batora-se-pred-nekolika-lety-ucastnil-neverejne-antisemitske-prednasky.html>>

uvedla údajný židovský původ a přecitlivělost vůči otázce holocaustu. Tento důvod obvinění právně zpracoval a vydal její obhájce Petr Kočí.

Soudní znalec Michal Mazel se své práce vzdal, protože ho nebavilo číst urážlivé a antisemitské komentáře na jeho osobu na internetu. Předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský řekl, že argumentovat původem považuje za velmi nízké a dále uvedl, že kdyby mohl, vyloučil by pana Kočího ze seznamu advokátů. Mostecký soud nakonec stížnost obhájce Tomáše Kočího z podjatosti soudního znalce Michala Mazla kvůli jeho údajnému židovskému původu zamítl.

Shrňme-li výskyt antisemitských projevů České republiky za jednotlivé roky, zjistíme nárůst extrémně pravicových hnutí a organizací, které mezinárodně kooperují. V roce 2004 je počet antisemitských projevů oproti ostatním evropským zemím poměrně nízký. Extrémní pravice se opět začala více organizovat a kooperovat se zahraničními organizacemi. Nastal i nárůst neonacistických koncertů a objevily se i nové způsoby pro jejich konání. Překvapivé bylo zjištění katolického internetového časopisu Katolikrevue, který umožňoval antijudaistické postoje. V novinách se zvýšil počet antisemitských článků zejména v novinách Haló. Přibylo i nového antisemitismu, který byl použit hlavně ke kritice Izraele a Spojených států amerických. V roce 2005 byl zaznamenán mírný pokles antisemitských projevů. Opět největším problémem je internet a internetové stránky s antisemitskými články. Mezi ty nejproblematictější patří zvedavec.org a altermedia.info. Stav antisemitských projevů se v roce 2006 příliš nezměnil. Stále prohlubující se hrozbou je internet a narůstající profesionalita těchto stránek a jejich vytváření. V roce 2008 se nejvíce projevila sebevědomá a stále zvyšující se síla neonacistického hnutí. Členové neonacistických hnutí se ocitli na kandidátce. Dělnická strana sociální spravedlnosti měla úspěchy v krajských volbách. Vyskytl se i zvýšený počet demonstrací na židovských místech zejména na pomnicích a festivalech. V roce 2009 se vláda marně pokusila o zrušení Dělnické strany. Stále dochází k čím dál větší profesionalitě a struktuře neonacistické scény. Dělnická strana používala stále nových právních smyček k obcházení zákonů. V roce 2010 projevu česká společnost

náklonost vůči židovskému obyvatelstvu a to značí i obliba bývalého premiéra Jana Fischera, který se k židovskému původu hlásí. Větší pozornost byla nakloněna i médiím, která přestala poskytovat místo k šíření antisemitských projevům, zejména pravicovým extrémistům. V dnešní společnosti můžeme pocítovat zvýšenou nesnášenlivost vůči Romům a to především na základě konfliktů odehrávajících se v oblasti Šluknovského výběžku. Společnost na pravicově extrémistické demonstrace reaguje spíše chladně, avšak nálada ve společnosti těmto extremistickým skupinám jen napomáhá. Co se týče levicového extrémismu a radikalismu se stává Česká republika výjimkou oproti ostatním státům Evropy. Stejně, jako tomu bylo v minulých letech stále pro židovské obyvatelstvo, je hrozbou obtěžování a vyhrožování, stejně tak jako fyzické útoky a to zejména v blízkosti židovských objektů. Ačkoli míra antisemitismu má v České republice spíše klesající tendenci, reálná hrozba teroristického útoku platí pro okolní státy Evropy stejně, jako tak i pro nás.¹¹⁶

2.4 Nový antisemitismus

2.4.1 Vymezení nového antisemitismu

V této kapitole se pokusím stručně nastínit vznik a projevy nového antisemitismu, který se v dnešním světě stále častěji projevuje. Projevy antisemitismu se postupně během let měnily. Koncem 2. světové války antisemitismus nezmizel, ale začala se proměňovat jeho podoba. Vznik nového antisemitismu úzce souvisí se vznikem státu Izrael v roce 1948. Jsou projevy proti-izraelské vždy antisemitské? Antisemitské jsou v případě, že stát Izrael je přímo vnímán, jako představitel Žida s jeho stereotypním popisem. V dnešní době se stále častěji objevuje rozdělení na „dobrého Žida“ a

¹¹⁶ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he>.

„špatného Žida“. „Dobrý Žid“ se se nehlásí ke státu Izrael a dokonce sympatizuje s odpůrci. „Špatný Žid“ je oproti tomu, člověk, který cítí, že Izrael je jeho domov a stát Izrael podporuje.

Nový antisemitismus je stále přiživován konfliktem na Blízkém východě. Izrael je také často označován za velkého spojence Spojených států amerických a mnoho lidí podporuje konspirační teorie o převzetí celosvětové moci. Nový antisemitismus se snaží distancovat od tradičního antisemitismu. Nový antisemitismus se dělí na popírání holocaustu a na antisionismus. Dalo by se říci, že nový antisemitismus je zaměřen nikoli na náboženské či rasové teorii, ale na politické. Středisko bezpečnosti Židovské obce v Praze se při posuzování projevů nového antisemitismu řídí 3D testem, který vymyslel Natan Sharansky¹¹⁷. Útok je může být klasifikován, jako antisemitský splňuje-li alespoň jedno z 3D. První D obsahuje status démonizace Izraele. Politika dnešní Izraele, je přirovnávána k nacistickému Německu, či palestinské uprchlické tábory s koncentračními. Izrael, je opět považována na zlo. Druhé D se vyznačuje dvojím standardem, který je přikládán na Izrael. „*Ten je tak především v rámci Organizace spojených národů terčem množství odsuzujících prohlášení a rezolucí, zatímco jiné státy, mnohdy nedemokratické, autoritářské a totalitní adekvátní kritice čelit nemusí a samy jsou mnohdy těmi, kdo vystupují vůči státu Izrael, jako arbitr dodržování mezinárodních zákonů a lidských práv.*“¹¹⁸ Třetí D je symbolem pro delegitimaci státu

¹¹⁷ Natan Sharansky – je původem ukrajinský Žid, bojovník za lidská práva, disident, v pozdějších letech izraelský politik, ministr bez portfeje pro otázky Jeruzaléma. Od roku 2009 je N. Sharansky prezidentem Sochnutu – Židovské agentury, která působí po celém světě.

¹¹⁸ Srov. ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW:
<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&lang=he>

Izrael. Antisemitské jsou výroky, které popírají právo na samotnou existenci státu Izrael.

2.4.2 Popírání holocaustu

Moderní antisemité své chování nepouvažují za antisemitské a odvolávají se na svobodné bádání. Popírači se často opírají o jimi zkreslené historické fakty, které jsou ovšem realitě dost vzdálená. Snaží se dokázat neexistenci plynových komor, koncentračních táborů a v neposlední řadě celé „konečné řešení židovské otázky“, jako procesu vyhlazení miliónů Židů. Moderní antisemité zpochybňují i výpovědi přeživších, které považují za jeden z nástrojů, kterými se Židé pokusili o nadvládu nad světem. Pro popírače holocaustu je 2. světová válka pouze nástrojem k dosažení židovské nadvlády. A právě zde můžeme spatřit prvek tradičního antisemitismu, tedy obviňování Židů z nadvlády. Mezi další jejich výroky patří například fakt, že 2. světovou válkou si Židé zajistili finanční vyrovnání a, že z tohoto období dějin jen těží. Popírači mají pocit, že odkrývají pravdu, a že to, co dělají, není špatné, protože by se nemělo bránit „vědeckému bádání.“ Sami sebe někdy označují za „revizionisty dějin“. Dále zpochybňují počty obětí a tvrdí, že to bylo mnohem méně, než 5 – 6 miliónů obětí. Popírači částečně odmítají a snaží se zmírnit Hitlerovu vinu na „konečném řešení židovské otázky“ a dokonce tvrdí, že Hitler o těchto krocích neměl ponětí.

Jeden z nejznámějších popíračů holocaustu je David Irving, který v roce 2011 prohrál soudní proces s americkou historičkou Deborah E. Lipstadtovou. Mezi další popírače můžeme zařadit Rudolfa Seidla, jehož text *Osvětím, fakta versus fikce*, je dostupná v češtině. Popírači mají jakousi svou vlastní ideologii, kterou velmi často ventilují i navenek prostřednictvím demonstrací a projevů. Čím dál častěji tito popírači své názory sdílejí prostřednictvím internetu. V České republice se v posledních letech objevil problém s islamisty, když byl zveřejněn případ, kdy muslimský kazatel Lukáš Větrovec, kázal o zabíjení Židů. V roce 2008 Lukáš Větrovec v brněnské mešitě kázal o zabíjení Židů a válce proti nim. Jeden z výroků kazatele: *“Pseudostátní sionistická entita, která je dle mezinárodního práva nelegitimní a nemá žádný nárok na existenci,*

uzavřela všechny hraniční přechody a pohřbila obyvatele Gazy zaživa do nesmírného masového hrobu.“¹¹⁹ Za tento čin nepadl žádný trest, protože případ byl promlčen.

2.4.3 Antisionismus

Druhou podobou nového antisemitismu můžeme označit antisionismu, jako reakci na vznik státu Izrael. Začal se projevovat v Evropě v sedmdesátých letech 20. století. Začaly se ozývat hlasy, které srovnávali situaci v Palestině s válkou ve Vietnamu.¹²⁰ Atmosféra ve světě byla spíše protiválečná a začaly se ozývat kritické ohlasy vůči izraelské politice. Útěky palestinských uprchlíků na sebe strhly pozornost, protože se nápadně připomínaly boj amerických černochů za lidská práva. Každá kritika Izraele nemusím znamenat antisemitismus, ale musíme rozlišovat mezi kritikou a nesouhlasem s izraelskou politikou a snahu odstranit židovský stát.

Antisemitismus tohoto typu značně zneužívá a vydává svůj antisemitismus za legitimní vyjádření názoru. Objevují se i názory, že situace na Blízkém Východě je vinou pouze Izraele a, že nárůst islámského fundamentalismu, který začíná ohrožovat Evropu, také. S tímto tvrzením se spojuje i obvinění, že za holocaust si Židé také mohou v podstatě sami. V České republice zejména na internetu můžeme najít antisemitské články i obrazové materiály, které srovnávají politiku dnešního Izraele s politickou nacistického Německa. V Evropě se začínají projevovat tendence nesnášenlivost pouze vůči Židům sympatizujících s Izraelem. Nový antisemitismus přinesl nové označení Židů a to na „dobrý Žid“ a „špatný Žid“. „Dobrymi Židy“ se pro antisemity stávají ti, kteří přetrhali vazby vůči Izraeli a tím dokázali své „vlastenectví“ zemi, ve které žijí.

¹¹⁹ <Brno.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-20]. Dostupné na WWW: http://brno.idnes.cz/policie-kazani-v-brnenske-mesite-bylo-trestne-je-ale-promlcene-pbq-/brno-zpravy.aspx?c=A120526_1783737_brno-zpravy_bor >

¹²⁰ Srov. CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 1. vyd. Praha: Portál, s. r. o., 2007. ISBN 978-80-7367-098-6.

Naopak Židé, kteří se otevřeně k Izraeli hlásí, a souhlasí s její politikou, se stávají „nevlasteneckými“, „špatnými“ Židy.

Závěr

Antisemitismus má mnoho podob, které se během let měnily. Měnily se vždy jen důvody nenávisti vůči Židům, ze kterých se později staly stereotypy, ale nikdy nenávist nezmizela úplně. Je faktem, že vznik těchto stereotypů se zakládá na kulturní a sociální odlišnosti. Lidé neumějí přijmout někoho odlišného, někoho, kdo praktikuje jiné zvyky, jiné svátky. Na Židy byly vždy svalovány pohromy a všechny špatné věci, které se v dějinách děly, protože tyto stereotypy byly natolik zakořeněné v mysli lidí, že se neustále vracely.

Židé vždy byli označováni za cizince, protože ostatní lidé z nich měli pocit, že se dostatečně neasimilovali. Samotné stereotypy donutily Židy, aby žili na okrajích společnosti, většinou úplně vyřazení se sociálního i kulturního života, což sami Židé dostatečně vnímali natolik, že asimilace nebyla natolik proveditelná. V mé práci poukazuji na důležitost stereotypů, které vedly k určitým důležitým mezníkům, jako právě uvědomění si, že vyčlenění Židů na okraj společnosti byl jeden z důsledků stereotypů. V práci jsem dále poukázala na důležitost rasového antisemitismu, který poukázal na vinu jednotlivce.

Hlavní téma mé práce byly Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice. Rozdíly mezi jednotlivými roky nejsou příliš znatelné. Má práce upozornila na zvyšující se počet internetových článků s antisemitským obsahem, což je stále velkou hrozbou. Největší nebezpečí však představují pravicoví extrémisté. Má práce poukázala na stále nové projevy antisemitismu, na které by měla být kladena větší pozornost, protože antisemitismus tu dnes pořád existuje.

Vybrala jsem konkrétní případy projevů antisemitismu, které jsem seřadila podle let do kategorií antisemitských projevů. Případy, které jsem vybrala, hodnotím, jako znepokojující, a to zejména z důvodu zdokonalování přístupnosti antisemitismu do společnosti. Neonacisté si hledají nové způsoby, jak mohou obejít zákon a nebýt soudně stíhatelní. Vzhledem k amnestii vyhlášené prezidentem Václavem Klausem dne 1. ledna

2013 byl propuštěn předseda Dělnické strany sociální spravedlnosti Tomáš Vandas, který se snaží využívat nestabilní nálady ve společnosti.

Za hlavní přínos mé práce považuji základní nastínění příčin vzniku stereotypů, na jejichž základě byli Židé pronásledováni napříč celými dějinami. Dále jsem upozornila na stále trvající antisemitismus a stručně popsala některé konkrétní případy. Věřím, že tato práce upozornila na důležitost Výročních zpráv o projevech antisemitismu a ukázala, že bohužel i dnes je antisemitismus ve společnosti přítomen.

Seznam použité literatury:

BERND, Martin a Ernst SCHULIN. *Židovská menšina v dějinách*. 1. vyd. Olomouc: Votobia, 1997. ISBN 80-7198-311-X.

DANICS, PH.D., Doc. Dr. Štefan a Mgr. Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, Vydavatelství PA ČR, 2005. ISBN 80-7251-204-8.

DREXLEROVÁ, Alžběta. *Jákoab a Ezau na cestě ke smíření: Dějiny židovsko-křesťanských vztahů*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2335-7.

FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2009*, Praha, 2009.

CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 1. vyd. Praha: Portál, s. r. o., 2007. ISBN 978-80-7367-098-6.

JASPERS, Karl. *Otázka viny: příspěvek k německé otázce*. Vyd. 2. Překlad Jiří Navrátil. Praha: Mladá fronta, 1991, 92 s. Váhy (Mladá fronta), sv. 3. ISBN 80-204-0244-6.

JOHNSON, Paul. *Dějiny židovského národa*. 1. vyd. Praha: Alexandra Tomského ROZMLUVY, 1995. ISBN 80-85336-31-6.

LANG, Berel. *Act and Idea in the Nazi Genocide: Intending Genocide*. 1. vyd. New York: Syracuse University Press, 2003. ISBN 0-8156-2993-1.

REUTH, Ralph Georg. *Hitlerova nenávisť k Židům: Kliše a skutečnost*. 1. vyd. Praha: Euromedia Group, k. s. 2011. ISBN 978-80-249-1519-7.

TAZBIR, Janusz. *Protokoly sionských mudrců: pravda nebo podvrh?*. 1. vyd. Olomouc: Votobia, 1995. ISBN 80-7198-034-X.

VEBER A KOLEKTIV, Doc. PhDr. Václav a PhDr. Leo PAVLÁT. *Židé v novodobých dějinách: Soubor přednášek na FF UK*. Karolinum, nakladatelství Univerzity Karlovy, Praha, 1997. Seminář východoevropských dějin při ústavu světových dějin FF UK v Praze. ISBN 80-7184-423-4.

WISTRICH, Rober S. *Hitler a holocaust: Okolnosti a příčiny holocaustu*. 1. vyd. Praha: Slovart, s. r. o., 2008. ISBN 978-80-7391-156-0.

ŽIDOVSÁ OBEC V PRAZE, *Tisková zpráva k antisemitismu za rok 2008*, Praha.

Seznam použitých internetových zdrojů:

Brno.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://brno.idnes.cz/organizator-prvomajove-demonstrace-extremistu-v-brne-pliska-dostal-2-roky-1u6-/brno-zpravy.aspx?c=A081105_140217_brno_dmk>

FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI ŽIDOVSKÉ OBCI, *Zpráva o projevech antisemitismu Česká republika 2004*, Praha, 2004. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2004.pdf>>

FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR, *Výroční zpráva o antisemitismu v ČR 2005*, Praha, 2005. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zprava-o-projevech-antisemitismu-cr-2005.pdf>>

FÓRUM PROTI ANTISEMITISMU PŘI FEDERACI ŽIDOVSKÝCH OBCÍ, *Tisková zpráva o antisemitismu za rok 2006*, Praha. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/tiskova-zprava-fpa-pro-rok-2006.pdf>>

Novinky.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <<http://www.novinky.cz/domaci/232168-batora-se-pred-nekolika-lety-ucastnil-neverejne-antisemitske-prednasky.html>>

Nostra Aetate [online]. [cit. 2013-03-05]. Dostupné na WWW: <http://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_decl_19651028_nostra-aetate_cs.html>

Radicalrevival.wordpress.com. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <<http://radicalrevival.wordpress.com/2011/03/02/proc-debatovat-o-holokaustu>>

Radicalrevival.wordpress.com. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <<http://radicalrevival.wordpress.com/2011/01/27/vzpomenme-obeti-holokaustu/>>

Zpravy.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: Idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://zpravy.idnes.cz/cesti-neonaciste-hrozi-utoky-chteji-bojovat-za-iran-fyk-/domaci.aspx?c=A060829_160511_domaci_pei>

Zprávy.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://zpravy.idnes.cz/cesti-neonaciste-hrozi-utoky-chteji-bojovat-za-iran-fyk-/domaci.aspx?c=A060829_160511_domaci_pei>

Zprávy.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://zpravy.idnes.cz/cesti-neonaciste-hrozi-utoky-chteji-bojovat-za-iran-fyk-/domaci.aspx?c=A060829_160511_domaci_pei>

Zpravy.idnes.cz. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://zpravy.idnes.cz/neonaciste-unikli-trestu-prestoze-se-pri-hajlovani-nad-hrobem-vyfotili-1an-/krimi.aspx?c=A080903_162648_krimi_pei>

Porovnejte Německo v roce 1940 a Izrael v roce 2009 [online]. [cit. 2013-03-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.zvedavec.org/komentare/2009/03/3054-nemecko-1940-izrael-2009.htm>>

Zvedavec.org. [online]. [cit. 2013-02-26]. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW:
<<http://www.zvedavec.org/pohledy/2005/01/1081-osvetimske-dozvuky.htm?sort=velikost&PHPSESSID=67> >

ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, *Zpráva o stavu antisemitismu v ČR za rok 2010*, Praha. [cit. 2013-02-19]Dostupné na WWW: <<http://www.fzo.cz/wp-content/uploads/zpr%C3%A1va-2010.pdf>. >

ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE. *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2011*. Praha 2011. [cit. 2013-02-19] Dostupné na WWW:
<http://www.kehilaprag.cz/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=264&Itemid=276&language=h >

Přílohy

Příloha I. Židé jako spojenci církevní a monarchistické reakce

Příloha II. Titulní strana francouzského antisemitského časopisu La libre parole

Příloha III. Německo Největší zvíře na světě, karikatura vídeňského humoristického a antisemitského časopisu Kikeriki, kolem roku 1900.

Příloha IV. Antisemitský předvolební plakát v roce 1920 – Německo

Příloha V. Zničené náhrobky na židovském hřbitově

Příloha VI. Foto členky Dělnické strany sociální spravedlnosti

Příloha VII. Foto ze shromáždění Dělnické strany sociální spravedlnosti

Příloha VIII. Graf zobrazující antisemitské útoky od roku 2004 do roku 2011

PŘÍLOHY

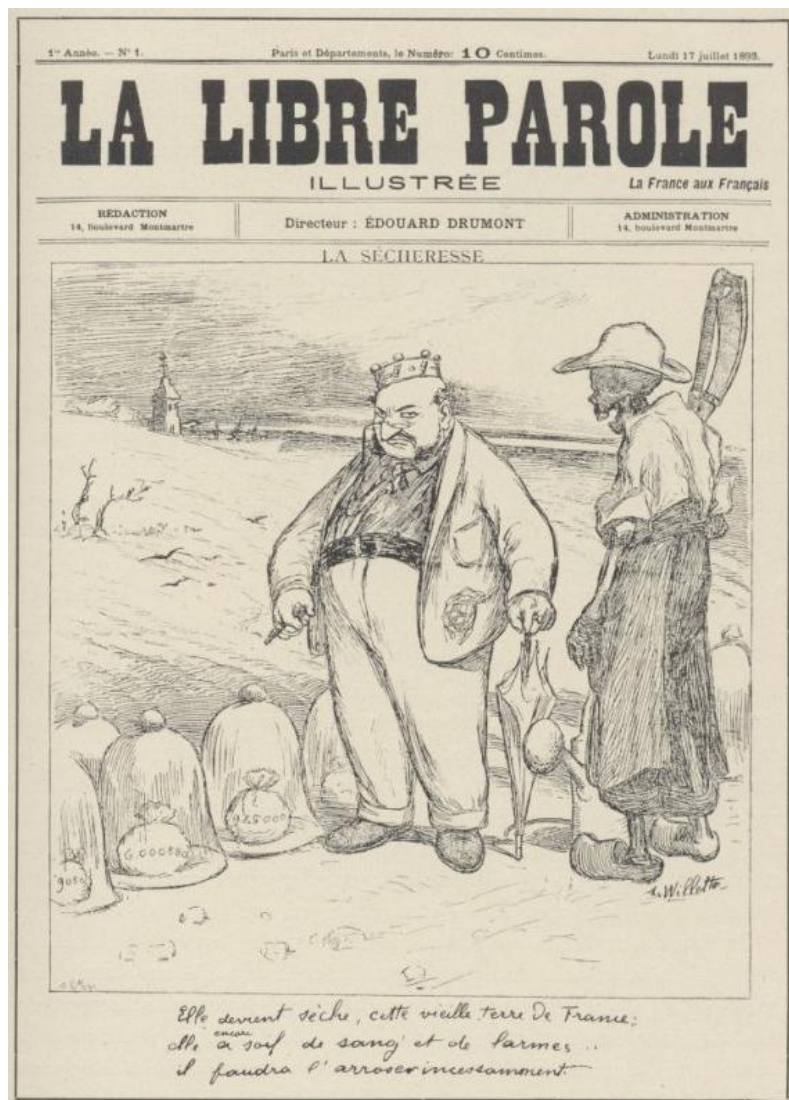
PŘÍLOHA I - Židé jako spojenci církevní a monarchistické reakce

Karikatura, na které jsou Židé zobrazováni, jako spojenci ovšem s podobiznou d'ábla.

[online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné z: [online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné na WWW:
<http://www.zidovskedejiny.cz/cz2/resources/documents/antisemitism/gen_before1945/car/cons_p1848>

PŘÍLOHA II - Titulní strana francouzského antisemitského časopisu La libre parole

[online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné na
WWW: <http://www.holocaust.cz/cz/resources/documents/antisemitism/gen_before1945/car/libre_eparole1893>

Příloha III. Německo Největší zvíře na světě, karikatura vídeňského humoristického a antisemitského časopisu Kikeriki, kolem roku 1900.

[online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné na WWW: <http://www.zidovskedejiny.cz/cz2/resources/documents/antisemitism/gen_before1945/car/kikeriki_wucherthier>

Příloha IV. Antisemitský předvolební plakát v roce 1920 – Německo

[online].[cit.2013-02-21]. Dostupné na WWW:
< http://www.zidovskedejiny.cz/cz2/resources/documents/antisemitism/gen_before1945/car/electposter1920 >

Příloha V. Zničené náhrobky na židovském hřbitově

[online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné na WWW: <http://budejovice.idnes.cz/nahrobky-na-zidovskem-hrbitove-ponicili-vandalove-f81-/budejovice-zpravy.aspx?c=A120926_151701_budejovice-zpravy_jkr>

Příloha VI. Foto členky Dělnické strany sociální spravedlnosti

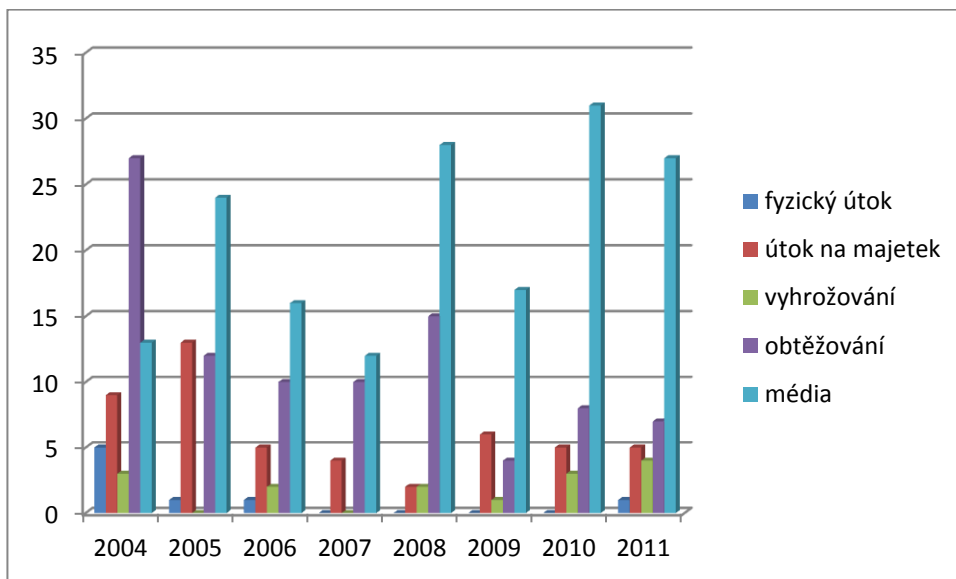
[online]. [cit. 2013-02-22]. Dostupné na WWW: <http://zpravy.idnes.cz/je-to-zid-utoci-extremistka-na-soudniho-znalce-mazla-f9o-/domaci.aspx?c=A120110_094920_domaci_jw >

Příloha VII. Foto ze shromáždění Dělnické strany sociální spravedlnosti

[online].[cit.2013-02-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.revuepolitika.cz/clanky/1175/delnicka-strana-jako-pseudonabozensky-fenomen> >

Příloha VIII. Graf zobrazující počet antisemitských útoků od roku 2004 do roku 2011.

Z grafu vyplývá velký nárůst antisemitských útoků zejména v oblasti médií. Fyzické útoky zase nemají kolísavou tendenci.

Abstrakt

WERNEROVA, B.: *Projevy antisemitismu v České republice po roce 2000 na základě Výročních zpráv o antisemitismu*. České Budějovice 2013. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Teologická fakulta, katedra filosofie a religionistiky. Vedoucí práce PhDr. Jan Samohýl, Th.D.

KLÍČOVÉ POJMY

Židé, antisemitismus, antijudaismus, stereotypy, Výroční zprávy o projevech antisemitismu, popírání holocaustu, nový antisemitismus.

Práce se zabývá projevy antisemitismu v České republice na základě Výročních zpráv o projevech antisemitismu za konkrétní roky. V práci jsou obsaženy kategorie antisemitských činů, které jsou nezbytné k identifikaci konkrétních případů. Práce poukazuje na konkrétní případy antisemitismu a upozorňuje především na rostoucí nebezpečí internetových serverů a portálů s antisemitskými materiály a statisticky vyjadřuje tyto projevy. Práce obsahuje i některé ještě stále aktuální kauzy, zejména týkající se Dělnické strany sociální spravedlnosti. V práci jsou obsaženy motivy antisemitismu a protižidovské stereotypy nezbytné pro utvoření komplexního pohledu na antisemitismus. Dále jsem poukázala na nebezpečí antisemitismu i v dnešní době. V poslední kapitole jsem stručně nastínila nový antisemitismus a jeho podoby.

Abstract

Manifestations of anti-semitism after 2000 in the Czech Republic on the basis of annual reports on anti-semitism.

Key words: Jews, Antisemitism, anti-judaism, stereotypes, Annual reports of manifestations of anti-semitism, Holocaust denial, The new anti-semitism.

This work deals with anti-semitism in the Czech Republic based on the annual reports of manifestations of anti-semitism for specific years. The work includes categories of anti-semitic acts that are necessary to identify specific cases. The work refers to specific cases of anti-semitism and draws particular attention to the growing threat of internet servers and portals with anti-semitic material and statistically expresses these manifestations. The work includes some still topical cases, particularly relating to the Workers' Party of Social Justice. The work contained themes of anti-semitism and anti-semitic stereotypes necessary for the formation of a comprehensive view of anti-semitism. I also pointed out the danger of current anti-semitism . In the last chapter, I briefly outlined the new anti-semitism and its forms.